

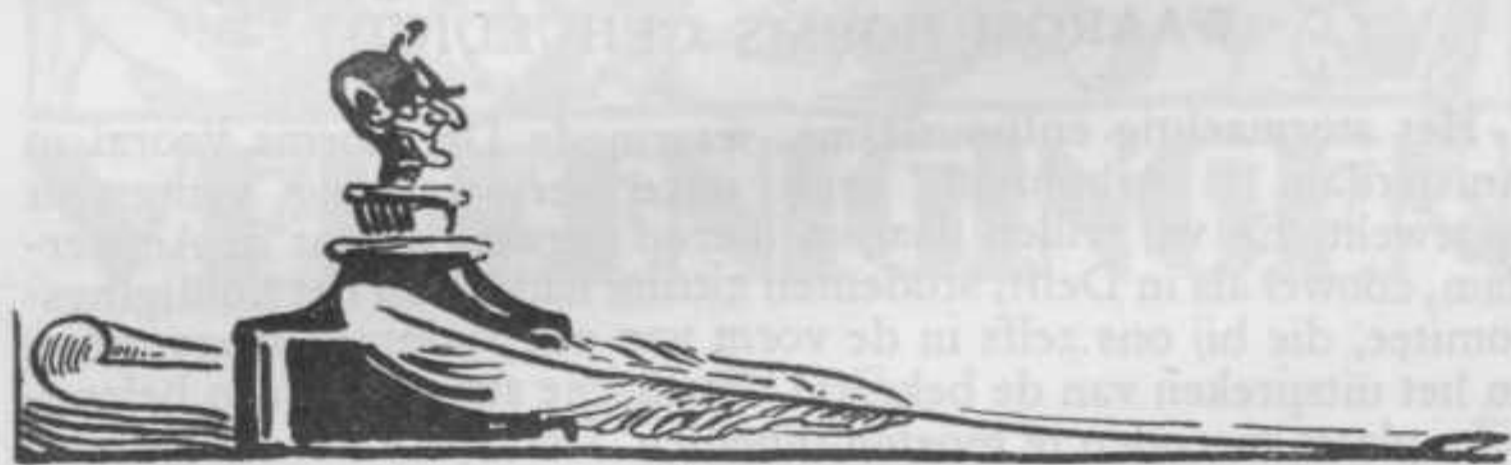

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS
EN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN

REDACTIE: HOOFDREDACTEUR: J. M. LEDEBOER; THESAURIER: J. L. POELHEKKE;
REDACTEUREN: O. W. P. MOHR, J. D. BANTING, F. I. L. SCHÖNFELD, G. L. BLOKHUIS, A. A. VAN AMMERS
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER
TOT SEPTEMBER. — ABONNEMENT VOOR NIET-LEDEN V/H.D.S.C. f4.50 PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f0.25
ADVERTENTIËN PER GALJARDREGEL 12½ CENT.

UITGAVE EN ADMINISTRATIE: W. D. MEINEMA - DRUKKER-UITGEVER - HIPPOLYTUSBUURT 6 - DELFT.
5e JAARGANG — VRIJDAG 22 FEBRUARI 1929 — 14 BLZ. No. 20

REDACTIONEEL

HET EERSTE LUSTRUM VAN DE NIEUWE STUDIEREGELING.

In ons vorig nummer zijn wij begonnen onze meening te zeggen over de bestaande studieregeling en de mogelijkheden tot verbetering ervan, zulks vooral in verband met een onderhoud dat wij er met Prof. van Royen over mochten hebben. En wij gaan daar met te meer genoegen mee verder omdat wij nog zeer onlangs, bij de opening van het zevende Lustrum van het Gezelschap Practische Studie, gemerkt hebben, hoe dit onderwerp zich juist nu in het middelpunt aller belangstelling bevindt: de, soms wel wat tendentieuze, woorden die toen door den Voorzitter aan de studieregeling werden gewijd, werden door de aanwezigen voortdurend met luid applaus onderstreept.

Wij hebben reeds gemeend te mogen constateeren dat het zeer problematisch is of de nieuwe studieregeling haar doel, de verkorting van den studieduur, wel bereikt, en zelfs dat het waarschijnlijk is dat zij een verlenging ervan moet veroorzaken doordat zij aan ieder die door drang tot vrije studie of anderszins is gederailleerd, veel minder gelegenheid geeft om den verloren tijd in te halen dan bij de oude regeling het geval was. Dat van deze verlenging nog niets blijkt moet o. i. zijn oorzaak vinden in het feit, dat de meeste afdelingen zich van de regeling gelukkig weinig aantrekken en dat vele hoogleeraren bij het toepassen en negligieren van de studieregeling een soepelheid betrachten, die ons met dankbaarheid vervult, maar die ons tegelijk doet inzien hoeveel hinderlijker de regeling nog voor ons zou zijn indien zij juist werd toegepast. Het toestaan van tentamens, voor- en na-examens en het laten houden van vakken waarvoor men eens geslaagd is, zijn allemaal faciliteiten die wij met graagte accepteren, maar die in strijd zijn met den geest (en ook meestal met den letter) der studieregeling, en het feit dat deze faciliteiten bij de eene afdeling wel, bij de andere niet, of in mindere mate, worden toegestaan, leidt tot onrechtvaardige verhoudingen die der Technische Hoogeschool onwaardig zijn en alleen al een verzoek tot wijziging der studieregeling wettigen.

Maar een ieder kent nu wel zijn en onze oude en nieuwe bezwaren tegen de bestaande studieregeling en zal wel even goed als wij beseffen dat men van de studenten die de bezwaren maken ook mag verwachten dat zij den weg wijzen naar iets beters, dat zij althans zeggen hoe zij de studieregeling wel zouden willen hebben. En dan komen wij er niet meer door om tentamens, voor- en

na-examens en andere faciliteiten te vragen maar dan is het onze plicht en ons welbegrepen eigenbelang om de vinger te leggen op de wonde plek in het organisme der Technische Hoogeschool die men vijf jaar geleden met den pleister der nieuwe studieregeling heeft trachten te bedekken.; wij bedoelen hiermee de Afdeling der Algemeene Wetenschappen die naar onze meening de oorzaak is van alle kwaad en die ons ook indirect de plaag der nieuwe studieregeling op den hals heeft gejaagd. Want die is ontstaan uit den wensch om ons, naar den eisch der industrie, sneller ingenieur te maken dan tot 1923 het geval was; en aan dien wensch dacht men te voldoen door te gaan beknibbelen op den tijd die voor onze maatschappelijke vorming, waarvan ieder het nut en de noodzakelijkheid toegeeft, beschikbaar was, inplaats van door het kwaad in zijnen meergenoemden wortel aan te tasten, hetgeen dus een aanslag beteekend zou hebben op de soevereiniteit die de Afdeling der Algemeene Wetenschappen over onze eerste jaren te Delft onbeperkt uitoefent. Prof. van Royen verzekerde ons dat iedere Afdeling verantwoordelijk is voor wat zij als ingenieur de wereld instuurt en wij kunnen ons zeer goed voorstellen dat iedere Afdeling er prijs op stelt baas te zijn in eigen huis, maar dan zouden wij toch ook van die Afdeling willen verlangen, dat zij verantwoordelijk is voor wat ons in onze eerste jaren te Delft wordt geleerd en voor de wijze waarop dat geschiedt, inplaats dat zij de soevereiniteit eerbiedigt van een Afdeling die slechts als zeef fungeert om uit te maken wie wel en wie niet tot de echte, ingenieurs-fabriceerende Afdelingen kunnen worden toegelaten en die nog steeds allervreemdste denkbeelden blijkt te huldigen over de taak die vooral de wiskunde bij onze ingenieursopleiding heeft te vervullen. Wij willen ons allermint een oordeel aanmatigen over de grootte van de hoeveelheid wiskunde die wij hier behooren te leeren, wij willen niet zeggen dat de gemiddelde student hier tienmaal teveel wiskunde leert omdat hij er toch nooit meer dan een tiende van noodig heeft of zal hebben, want wij voelen alles voor de opvatting dat de wiskunde als hersengymnastiek vooral indirect zijn nut oplevert; maar wij willen wel, en werkelijk niet om onvriendelijk te zijn, constateeren, dat niemand colleges in de wiskunde loopt, dat iedereen practisch repeteert, en dat het daarentegen wel zelden of nooit zal zijn voorgekomen dat de industrie waarnaar wij ons volgens Prof. van Royen hebben te richten, heeft geklaagd dat een ingenieur zijn wiskunde van een repetitor had geleerd en daarom voor haar minder waard was. Wat ligt dan, wanneer deze industrie om verkorting van studieduur vraagt, meer voor de hand dan dat men de studie officieel gaat inrichten zooals de studenten haar zelf al lang hebben ingericht, wanneer onomstootelijk vaststaat dat men het benodigde wiskundig excerceervermogen belangrijk sneller kan opdoen dan volgens de thans door de T. H. gevolgde methode? De tijd is nu toch wel voorbij dat men het repeteeren kan wijten aan de collectieve luiheid en gemakzucht der studenten. Het bestaan van het repeteerkwaad, dat werkelijk een schande voor de T. H. mag heeten, en dat een vloek is voor de studenten die er al licht toe komen om de terecht via het repeteeren ingeslagen weg van den minsten weerstand ten onrechte ook bij hun verdere opleiding te bewandelen, is niet de schuld van de nieuwe studieregeling, maar wel mag men zeggen, dat het belangrijkste wat een nieuwe studieregeling in 1923 voor ons had kunnen doen juist had bestaan in het bestrijden van dit kwaad. Misschien heeft dit wel in de bedoeling van de ontwerpers

gelegen en misschien is daarbij als oorzaak van het kwaad vooral aan de meergenoemde luiheid en gemakzucht der studenten gedacht, maar hoe het zij, dat doel is niet bereikt en wij zitten evenals in 1923 weer met onze al te academische wiskunde-opleiding en met haar kwade gevolg, het repeteeren.

Wij vinden veel van wat de nieuwe regeling ons bracht verwerpelijk en wij zijn dankbaar dat zij niet al te letterlijk wordt toegepast, maar het ergste ervan vinden wij wat zij niet heeft gedaan, dat zij niet met één slag toen de studie toch hervormd werd, onze wiskunde-opleiding zijn academisch karakter ontnomen heeft en die opleiding teruggebracht tot het leeren van een schoolsch vak, desnoods op schoolse wijze. Want evenals derde- en vierdejaars zonder bezwaar de verplichting aanvaarden om teekeningen te maken en proeven te doen, behoeven eerste- en tweedejaars bezwaar te hebben tegen eenige verplichte oefenmiddagen in de wiskunde zoolang die dan bijdragen tot verlichting van het examen, zooals nu bijv. met teekeningen voor Beschrijvende Meetkunde het geval is.

Wij hopen dan ook dat wanneer men eenmaal de oogen wil openen voor de onaannemelijke toestanden waartoe de studieregeling nu leidt en voor den omvang die het repeteerkwaad nog altijd heeft en wanneer daardoor weer een nieuwe hervorming in zicht komt, men de dan nog even noodzakelijke verkorting van studieduur uitsluitend zal zoeken vóór het Propaedeutisch examen, dat men dáár als het schoolse vakken betreft ook niet zal aarzelen om ons die op schoolse wijze te leeren, en dat men zulks vooral zal nalaten bij die vakken die een Hollandsche ingenieur zelf moet kunnen leeren. Want wij zijn het allerminst eens met Prof. van Royen die aan de meerdere wiskunde die wij hier, in tegenstelling met buitenlandsche T. H.'s leeren, de goede naam van den Hollandschen ingenieur in het buitenland toeschrijft, maar gelooven veeleer dat wij dien goeden naam te danken hebben aan de wijze waarop wij hier studeren, aan de vrije studie die ons niet met voorgekauwde wetenschap tot cliché-ingenieurs maakt, maar die alle vrijheid laat voor de ontwikkeling van de persoonlijkheid, zowel sociaal als wetenschappelijk, en die ons de kans geeft om later ieder gebied te kunnen overzien met dien ruimen blik, die voor den ingenieur een eerste vereischte is.

L.

GEMEENTERAAD.

Woensdagmiddag 1.1. is door den Raad der Gemeente Delft op advies van B. en W. toestemmend beschikt op het verzoek van de Feestcommissie voor het XVIde Lustrum van het D. S. C., waarbij aan de Gemeente voor de Lustrumviering een subsidie van f 2000.— werd verzocht. Wij zouden dit resultaat met onverdeelde vreugde begroeten, wanneer de verdediging door den Wethouder van Financiën en de motieven die den Raad uiteindelijk tot aanname leidden, zich niet hoofdzakelijk gebaseerd hadden op de overweging dat een dergelijke subsidie uitsluitend gerechtvaardigd was als vergoeding van het aan de bevolking geboden kunstgenot. Vooral door den leider der socialistische raadsfractie werd den nadruk gelegd op het buitengewoon karakter van wat door het D. S. C. bij zijn Lustrumviering op kunstgebied gepresteerd werd, maar in stede daaruit de conclusie te trekken dat de gemeente een dergelijk streven moet aanmoedigen vooral door in den vorm van subsidie den druk der Vermakelijkheidsbelasting te verminderen, concludeerde de heer Van Dijk dat de gemeente er toe mede moest werken dat de bevolking in de gelegenheid wordt gesteld om voor weinig geld dergelijke dure uitvoeringen te zien.

Hoe verheugd ook over de gunstige beslissing van den Raad, meenen wij toch dat het hier de plaats is om er den nadruk op te leggen dat het D. S. C. zeer wel beseft heeft, dat de tegenwoordig gebruikelijke wijze van Lustrumvieren noodzakelijk een minder intens meeleven van de bevolking meebrengt, maar dat het genoeg dat de bevolking van ons Lustrum beleeft niet de eenige factor is bij de bepaling van de wijze van Lustrumviering; verder, dat, toen tot het opvoeren van een openluchtspel was besloten, alles gedaan is om de bevolking zooveel als mogelijk was in het Lustrum te betrekken, en dat zulks met liefde gedaan is, zoodat het D. S. C. geen cent wil hebben voor wat het voor de bevolking van Delft heeft gedaan.

Wel is, lang vóór het Lustrum, aan den Raad verzocht om, waar het hier een daad van bijzondere beteekenis voor onze cultuur betref, waarbij winstbejag bovendien in geen deele het doel was, de vermakelijkheidsbelasting van 20 % door een subsidie te verminderen, waar ontheffing of verlaging wettelijk onmogelijk was. Toen dit verzoek voor vele raadsleden meer aannemelijk bleek wanneer op de volksoepvoering en de volksvermaken werd gewezen, is het verzoek in dien zin omgewerkt, maar het is onjuist het voor te stellen alsof het verzoek erop gebaseerd was. De basis was uitsluitend dat wij van de ruim f 4000.— vermakelijkheidsbelasting graag de helft terug wilden hebben en wij merkten ter vergadering dan ook met verwondering dat er raadsleden tegen stemden, omdat zij vonden, dat: „de tekorten van dergelijke feesten niet uit de gemeentekas betaald moesten worden.” Die indruk hopen wij hiermee weggenomen te hebben.

L.

De *Vox* bevat een beschrijving van het zesde lustrum van de U. V. S. V., een bedankje van Zuid Afrikaansche studenten en een kleine literaire bijdrage. De redactie heeft zich waarschijnlijk in het lustrumnummer eenigszins uitgeput.

In *P. C.* wordt de hulde aan Borms toegejuicht onder de titel „Algemeene Belangen”. Het aantal pseudoniemen: Afilmist, Benimmi, Bibliofiel etc. neemt weer toe. Filmiga en vele besprekingen vullen de kolommen, vermeerderd deze keer door Hein van Wijk, die als steeds met veel citaten werkt.

In de *Virtus* verschillende verhaaltjes, die ook in „Favoriet” een goed figuur hadden gemaakt, iets over van de Velde's boeken en enkele besprekingen.

De *Clercke* opent ook een studentenpers, maar zet deze vol misleidende berichten, o. a. dat in de *Spiegel* dé bespreking van de almanak van het L. S. C. wordt voortgezet, dat de *Clercke* het eenige algemeene studentenblad is, dat Prof(!) Hk. Brugmans in *P. C.* schrijft enz. enz.

WAAROM BORMS GEHULDIGD?

Het stormachtig enthousiasme, waarmede Dr. Borms vooral in Amsterdam is gehuldigd, heeft onze verwondering eenigszins opgewekt. En wij willen daarom hierop ingaan, omdat in Amsterdam, zowel als in Delft, studenten zitting hadden in het huldigungscomitee, die bij ons zelfs in de vorm van een spontaan vlagvertoon en het uitspreken van de bekende Vlaamsche strijdkreet een belangrijke plaats meenden te moeten innemen. Door prof. dr. H. Burger, zoomin als door H. Brugmans (in *Propria Cures*) zijn wij overtuigd, dat deze huldiging een onpolitiek karakter draagt.

Prof. Burger zeide aan het slot van Borms' rede in Amsterdam: „Onze hulde aan Borms geldt niet den veldheer, den staatkundigen leider, maar den martelaar, den apostel, zij geldt niet zijn hersenen, maar zijn hart.”

Tevoren had hij evenwel gezegd:

„Onze gelukwensch aan Borms geldt niet de bevrijding van zijn sterfelijke persoon, maar de vrijwording van zijn geliefd Vlaanderen, waarvan zijn eigen invrijheidstelling voor hem de dageraad beteekent.”

Deze beide uitlatingen zijn niet met elkander in strijd, maar zij rechtvaardigen volkomen de woorden uit de N. R. Ct.:

„Wij kennen toch allen Dr. Borms genoeg, om te weten, dat hij zich tot de huldiging niet kan hebben geleend om zijn *persoon*, maar juist om zijn ideaal, om den steun, dien hij verwacht, uit dergelijke betooging voor de verwezenlijking van zijn politiek ideaal te kunnen putten.”

En hierin schijnt ons — in het geheel niet op „listige” wijze, zooals Brugmans ons wil doen gelooven — treffend op de kern van deze kwestie te zijn gewezen. Te Delft had men voorzichtigheidshalve Borms verzocht geen politieke redevoering te houden en daardoor bleek ten duidelijkste hoe onafscheidelijk ideaal en persoon hier één zijn, hoe hersenen en hart een enkel doel hebben. Niet „het gevangenisleven” op zichzelf kan de essentie van een betoog van Borms zijn, maar het ideaal dat hem dit deed dragen.

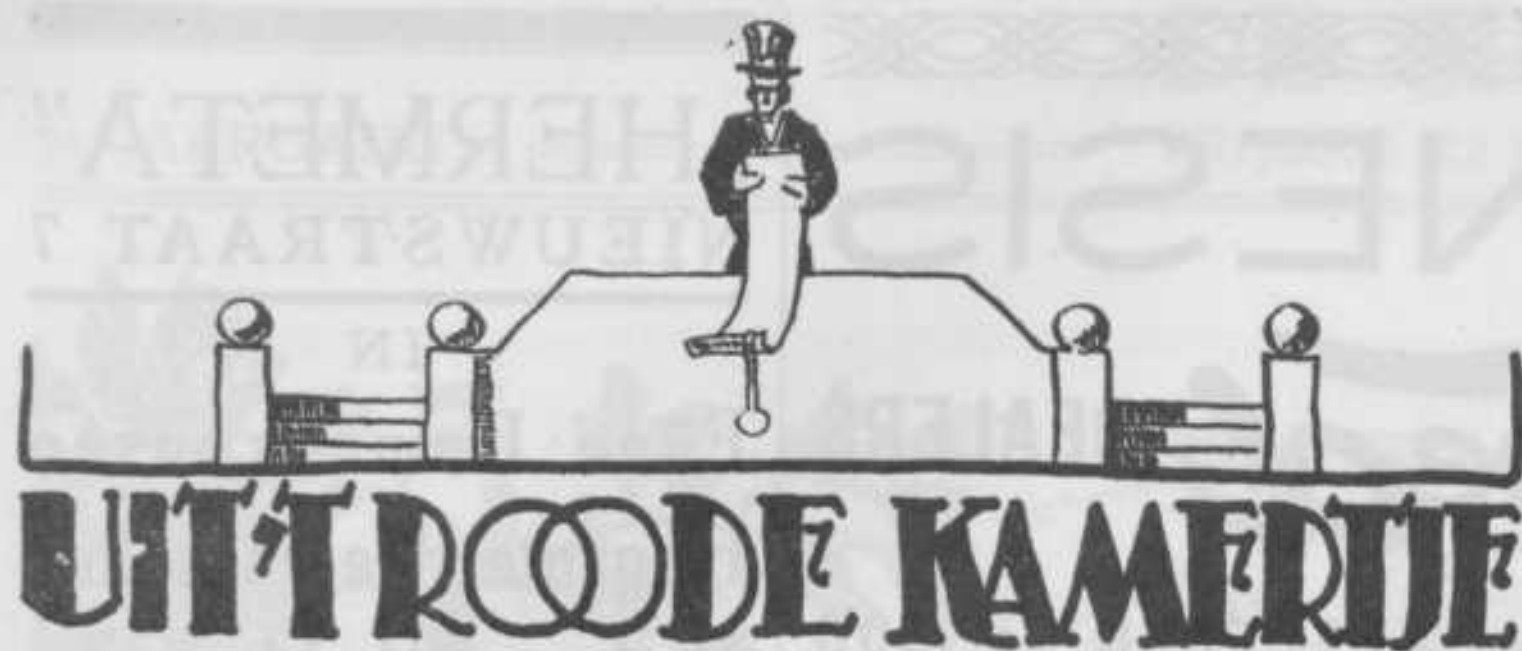
Vooralsnog kan de Dietsche gedachte ideaal blijven, maar eens moet zij politieke werkelijkheid worden. De woorden van Borms: „Wanneer België den oorlog aan U, Noord Nederlanders mocht verklaren, weet wel: wij doen onze Nederlandsche plicht,” hebben een keerzijde, die in tijden van agitatie tot leuze kan en zal worden verheven: „Aan U, Noord Nederlanders de plicht ook ons in geval van oorlog tegen België bij te staan.” Onszelf hieromtrent een oogenblik rekenschap te geven kan thans, nu een verdrag met België op komst is, geen kwaad.

Dat op de lezing van Borms te Delft weinig Corpsleden waren, hetgeen een zekere maatstaf is, voor wat in ons midden werkelijk van de Dietsche gedachte leeft, is een feit, dat aan een buitenlandsche pers natuurlijk ontsnapt. Maar ook dit ontsnapt haar, dat de studenten-leden van de huldigungscommissie in het geheel geen recht hebben te spreken namens de Nederlandsche studenten in het algemeen en het ware dan ook wenschelijk geweest dat deze beperking was uitgesproken.

Naar aanleiding van deze huldiging kan men zich zelfs afvragen: waarom werd Pudowkin geweigerd in het openbaar te spreken en Borms niet? Ik bedoel niet, dat men Borms ook had moeten weigeren — de vrijheid van spreken werd daardoor te veel beperkt — maar indien voor de weigering van Pudowkin inderdaad voldoende motieven waren, dan waren die voorzichtigheidsmaatregelen ook op Borms van toepassing.

Dit protest komt niet in de eerste plaats voort uit de vrees voor internationale moeilijkheden — dit laten wij aan daartoe bevoegden over — maar omdat deze huldiging, die hulde brengt aan een politiek ideaal, ook namens ons is geschied.

V.

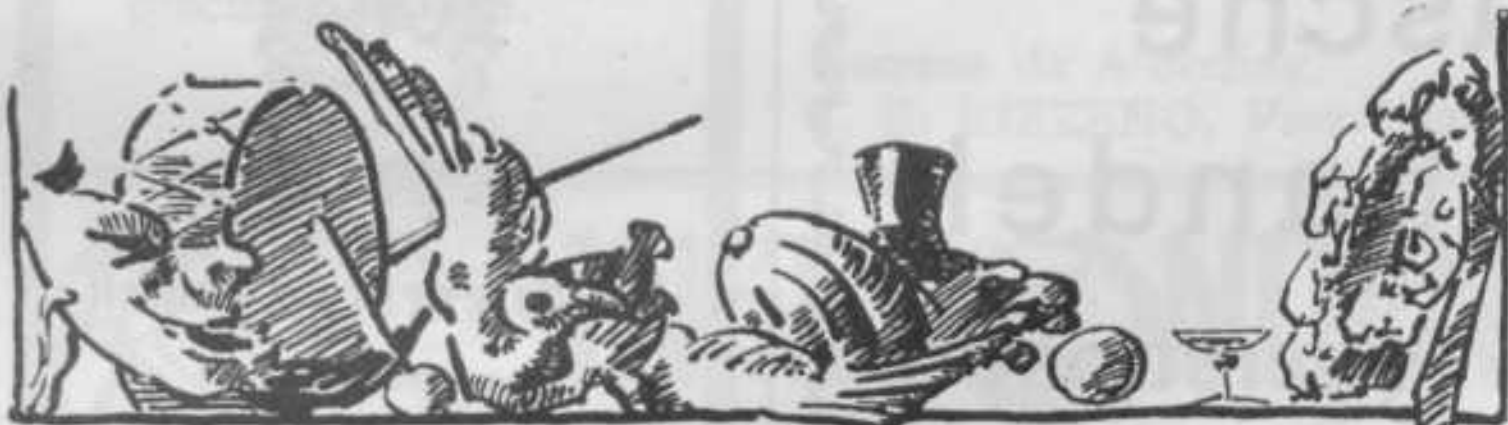
UIT 'T ROODE KAMERDE

De Senaat maakt bekend, dat hij 612 gulden heeft afgedragen als slotbedrag voor de nabestaanden van de bemanning der „Prins der Nederlanden". Hij dankt alle corpsleden die door hun bijdrage hem hiertoe instaat stelden.

In het Corpsarchief zijn nog almanakken te verkrijgen van de volgende jaren:

1869; 1871; 1873; 1874; 1883; 1889; 1908; 1910; 1911; 1913; 1914; 1916; 1922; 1920; 1923; 1924.

Donderdag 28 Maart vergadering van het vijfde jaar op de bovenetzaal om 20 uur, ter benoeming van Reuniecommissarissen.

VEREENIGINGEN

D. S. T. G.

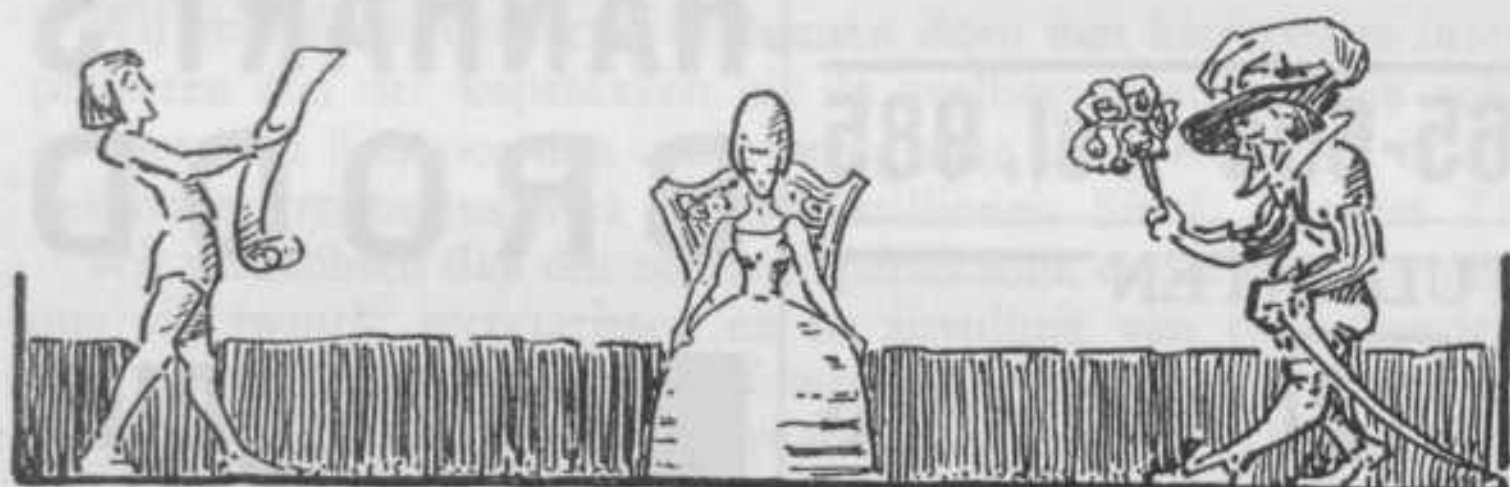
Wegens gebrek aan voorbereidingstijd is de uitvoering verzet naar Vrijdag 15 Maart a.s. des avonds ten acht ure precies in Stads Doelen.

Opgevoerd zal worden: „*Het eenig noodige*" van Nikolas Evreinov, onder regie van den Heer Albert van Dalsum.

Bij voldoende deelname zal na afloop der uitvoering een bal en souper-dansant worden georganiseerd in de ontruimde Schouwburgzaal, waarvan de entreprijs f 1.— per persoon zal bedragen.

De kosten van het souper bedragen f 3.50 per couvert. (Soupeeren wordt niet verplicht gesteld. Koud buffet verkrijgbaar).

De leden worden dringend uitgenodigd vóór 1 Maart op te geven of zij van bakaarten gebruik wenschen te maken.

FEUILLETON

LIEFDELEVEN IN DE WIGWAM.

Old Bisontail en Old Grizzlyfoot, beiden oude woudloopers, die de geuren van de Savannah met zich meedroegen, lagen om het smeulende kampvuur en zogen aan hunne pijpen.

„Hoor die schurftige prairiehonden eens te keer gaan, zeker weer te veel reuen in de troep, of zou dat stinkende Comanchenvee al in de buurt zijn", fluisterde Bisontail met zijn geofende stem, zoodat het voor vreemden klonk als de zucht van den avondwind.

Grizzlyfoot had echter alles verstaan.

„En wat zou dat dan nog", wierp hij tegen: „die Comanchen besluisen ons vannacht heusch niet, want zij weten maar al te goed, dat het oor van Bisontail fijner is, dan dat van de roode reebok, en dat Grizzlyfoot het nachtelijk duister beter kan doorboren, dan de zwarte boschkat." Zeer tevreden met deze lange tirade, want Bisontail was een man van weinig woorden, spooog hij in het kampvuur, dat het siste en rolde zich in zijn poncho.

Even later strekte ook Bisontail zijn beide voeten in de richting van het vuur uit en spoedig waren beide mannen ingeslapen.

Zij lagen altijd op hun rug om neus en ooren vrij te hebben, zoodat zij de geringste afwijking in de hun zoo goed bekende oerwoudgeuren en geluiden dadelijk konden opmerken.

Door lange oefening waren zij in staat geworden hunne zintuigen afzonderlijk te laten rusten.

D. S. M. G. „APOLLO".

Programma der Lustrumviering.

Vrijdag 8 Maart:

n.m. 4—5 uur: Bestuursreceptie in een der zalen van Stads Doelen.

n.m. 8½ uur: Concert, uit te voeren door leden en oud-leden van het Gezelschap onder leiding van den heer L. Ruygrok, soliste mevr. Jo v. IJzer-Vincent.

Na afloop bal en officieus souper op de Societeit Phoenix.

Zaterdag 9 Maart:

n.m. 5½ uur: Reunie van eereleden, oud-leden en leden op de Societeit Phoenix.

n.m. 7½ uur: Reunie-diner van eereleden, oud-leden en leden op de bovenetzaal van de Societeit Phoenix.

Men wordt verzocht voor het souper en het reunediner in te teekenen op een lijst op de lessenaar.

Alle leden van Apollo hebben recht op vrij entree bij het concert voor zichzelf en hun dame; niet-leden, ook wanneer zij alleen gaan, betalen f 5. Introductiekaarten zijn à f 2.50 verkrijgbaar.

D. S. S. C.

De wedstrijd tegen Lasker, in Utrecht, op den 19den werd, boven verwachting, met succes bekrond. Het achtstal won met 4½—2½; één partij werd niet gespeeld. Deze partij zou later worden gespeeld indien noodig, echter kan de uitslag nu niet meer veranderen.

Door dezen uitslag wordt de kans op succes in den interacademialen wedstrijd aanmerkelijk vergroot.

DEBATINGCLUB.

Het Bestuur heeft den heer Mr. Dr. G. van den Bergh te Amsterdam bereid gevonden stellingen te verdedigen over: *De Medezeggenschap in de Partikuliere Onderneming*. Waar dit onderwerp reeds herhaalde malen bij de beide vorige debatavonden ter sprake is gekomen, terwijl bovendien een terzake deskundig persoon aan het woord zal zijn (immers behaalde de heer van den Bergh in Juli 1924 den doctorstitel met zijn dissertatie over: *de medezeggenschap der arbeiders in de partikuliere onderneming*) vertrouwt het Bestuur op een groot enthousiasme van de zijde der leden.

Deze debatavond zal plaats hebben *Dinsdag 26 Februari* 's avonds 8 uur op de Bibliotheek van de Societeit „Phoenix". De volgende stellingen zullen verdedigd worden:

Stelling I.

Het is gewenst aan de ondernemingsgenoten medezeggenschap toe te kennen, zowel wat betreft de regeling van de arbeidsvoorwaarden in den ruimsten zin, als ten aanzien van de leiding der onderneming.

Stelling II.

Deze wenselijkheid moet zowel door de anarcho-syndikalist, als door de verdediger van het tegenwoordige, individualistische, kapitalistische stelsel, als door de socialist, ieder van eigen standpunt, worden erkend.

Vaak gebeurde het, dat Bisontail op hunne lange ritten door de prairie, zich met een van zijn spaarzame woorden, tot zijn vriend richtte.

Dan reden beide mannen weer een kwartier zwiingend naast elkander, omdat het tot de goede gewoonte van Grizzlyfoot behoorde meestal zeer lang met zijn wederwoord te wachten.

Soms echter duurde dit zwijgen eenige uren, en een schuchter Oef! van Bisontail toonde dan aan, dat hij begreep, dat de ooren van zijn vriend ter ruste waren gegaan.

Zoo sliep afzonderlijk oor en neus van hen, maar 's nachts het oog van beiden.

Zij waren gevreesd deze mannen, maar ook bekend over het geheele Wilde Westen om hun moed en rechtschapenheid.

's Avonds in de fortten om de groote vuren deden vaak verhalen over hen de ronde.

Hoe Grizzlyfoot, jaren geleden, toen hij nog een jonge trapper was, eens ongewapend in het Rotsgebergte een beer was tegemoetgetreden. Niets dan zijn handen bij zich hebbend, had hij deze gebruikt om den beer bij zijn rechtervoerpoot te grijpen, met het doel te trachten haar om te draaien.

Hij werd trocht van inspanning, de aderen zwollen op zijn voorhoofd, met zijn oogen, die vrijwel uit hunne kassen rolden, keek hij naar het valsch knipperende ondie.

Eindelijk kwam er beweging in de logge massa. Onder een gebrul van machteloze woede, pijn en angst, draaide het reusachtige lichaam om zijn rechtervoerpoot ter aarde.

Wild sloegen de andere pooten in de lucht en de groote muil beet links en rechts naar de trappelende voeten van den woudlooper.

Snel had deze echter zijn voet opgelicht en hij hakte met zijn sporen in de strot van het ondie. Onder een afzichtelijk gerochel, dat duizendvoudig weerkaatst werd tegen de steile bergwanden, was het monster eindelijk gestorven.

Met een ruwe steen had onze woudlooper het beest toen zijn vier klauwen afgehakt en hiermee beladen als trophée, was hij naar het dal teruggekeerd.

BLS.

(Wordt vervolgd).

EDUARD B. VOS
v. h. C. WATERREUS
CONFISEUR-PATISSIER
Cameretten 1 - Tel. 25 - Delft

Levering van
**Koude en Warme
Schotels**
en alles wat tot de
Banketbakkerij
behoort

N.V. KINESIS

OFFICIAL **Ford** DEALERS

POORTLANDLAAN No. 124 — TELEFOON No. 906

GROOTE VOORRAAD ONDERDEELEN
— VAN ALLE MODELLEN —

MODERNE REPARATIE-INRICHTING

„HERMETA”
NIEUWSTRAAT 7

IN

Fijne Dameskousen
Elegante Heerensokken
Moderne Slobkousen
Prima Handschoenen
Fijne Dames-
Ondergoederen

A. G. VEER-VERSTEEG

PIET OSENDARP
CHOORSTRAAT 20
TELEFOON 653

Speciaal adres voor
**LUNCHTONG
KOOKTONG
FILETS VAN TONG
TARBOT
KABELJAUW
SCHOL EN
SCHELVISCH**

Groote sorteering in
Fransche- en Noorsche
**HORS D'OEUVRE
ARTIKELEN**

Beleefd aanbevelend.

**Delftsche
Fotohandel**

Fred. Alex Albers - Peperstraat 15

Groote sorteering CAMERA'S
— tegen laagste prijzen —
Ontwikkelen en afdrukken
— tegen billijk tarief —

Vakkundige behandeling

HOFLEVERANCIER
VAN H. M. DE KONINGIN

Steeds eerste kwaliteit

Levert U de

Luxe Brood-, Koek-
en Beschuitbakkerij

A. W. UNGER

Markt 21 - Tel. 222

DUNSTRAAT 6-8
TELEFOON 50016
RIJ-ONDERRICHT
HANDEL IN LUXE PAARDEN
PENSIONSTALLING

IEMAND gezocht,
bereid en geschikt
abonnementen op De
Spiegel aan te werven

Brieven administratie De
Spiegel Hippolytusbuurt 6

ARTISTIEKE
BLOEMBINDERIJ

„FLORAL ART”

FIRMA
GEBR. VANDER VALK

HOUTTUINEN 18-24a - DELFT
TELEF. 980 - POSTGIRO 121830

Uw adres voor Luxe Auto's

Garage L. v. d. WERF

Nieuwe Langendijk 65-65a - Tel. 985

H.H. SPOORSTUDENTEN

Gebruikt Uw **12** uurtje
in **Central Lunchroom**

HIPPOLYTUSBUURT 8 — DELFT

MATIGE PRIJZEN INTIEM ZITJE

Drukkerij W. D. Meinema

Hippolytusbuurt 6 - Delft

Speciaal ingericht voor
— Dissertaties —

Verschillende tevredenheids-
betuigingen ter inzage

Indien noodig leveren wij dissertaties in eenige dagen

**EET
HANHART'S
BROOD**

**met goud
bekroond**

Fa. W. Bossard

Uw adres voor
KOFFERS
LEDERWAREN
SPORTARTIKELEN
EN ALLES
VOOR UW HONDEN

Reparatie-inrichting

NOORDEINDE
HOEK KOLK Tel. 953

TECHN. HOOGESCHOOL

De Afdeling der Werktuigbouwkunde en Scheepsbouwkunde maakt aan belanghebbenden bekend, dat met ingang van 1 September 1929 een opgaaf voor het ingenieurs-ontwerp slechts verstrekt wordt aan hem, die:

- 1e. onder leiding en ter beoordeeling van de betrokken hoogleraren voldoende cursuswerk heeft gemaakt en de daarop betrekking hebbende teekeningen en verslagen tijdig heeft ingeleverd;
- 2e. aan de Afdeling de bewijzen heeft overgelegd van voldoende praktisch werken.

Namens de Afdeling,
C. B. BIEZENO, Voorzitter.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

HET EERSTE LUSTRUM DER NIEUWE STUDIEREGELING.

Een interview met Sir J. Thomas Tit.

Nadat wij aldus de belangwekkende meeningen inzake de nieuwe studieregeling hadden vernomen zoowel van den Rector-Magnificus welke in hoofdzaak contra gedifferentieerd was, als van haar ontwerper welke (hoe kan het anders!) vóór moest heeten, wilden wij niet nalaten nog eens de appreciatie van een volkomen doch bij uitstek deskundig en tevens belanghebbend en belastingbetalend outsider te vragen.

Wij geloofden niet beter te kunnen doen dan hiervoor te interpellieren één der kopstukken uit de veelbesproken praktijk zelve en meenden hiervoor den aangewezen man te moeten zien in den bekenden grootindustriël en multimillionair Sir J. Thomas Tit.

Wij verzochten dus om een kort persoonlijk onderhoud, hetgeen ons via twintig secretarissen en na invulling van twee honderd acht en dertig formulieren grif werd toegestaan.

En zoo bezochten wij eergisternamiddag Tom-Tit. De beroemde directeur van de „International hairpin-lampglas prutseries Ltd.“ ontving ons in zijn privé-laboratorium in het hoofdgebouw van de fabriek. Toen wij het ruime, geheel met rotzooi gevulde vertrek binnentraden, was de groote technicus juist bezig aan het uitwerken van een nieuw uiterst vernuftig productiesysteem waarbij het er zooals wij aldra opmerkten voornamelijk om scheen te gaan niet minder dan veertien paraplu's, een wecktoestel en vijf jonge katten met behulp van twee el pijpkaneel in evenwicht te houden. Door zijn ingespannen arbeid ontging den grooten man ons binnentreden en wij begrepen dat het zaak was hier niet te storen. Doodstil bleven wij den ingespannen arbeid gadeslaan met het gevolg dat wij na eenige tellen al dadelijk geheel toevallig een inzicht kregen in de onverwachte en geweldige moeilijkheden en tegenslagen welke zich in de praktijk voordoen en welke overwonnen moeten worden.

Met oorverdoovend lawaai lazerde plotseling Sir Tit's meesterlijke combinatie in elkaar, baleinen kraakten, weckglazen spatten uit elkaar, terwijl de vijf jonge katten onder afzichtelijk gekrijsch en gemiauw in alle richtingen verdwenen. Voor den uitvinder, wiens zelfvertrouwen door deze catastrofe geenszins geschokt scheen was het een aanleiding zijn onderbroken werk even te laten rusten en zich tot ons te wenden. Kort en zakelijk zetten wij het doel van onze komst uiteen.

Laat ik beginnen mijne Heeren, viel de industriemagnaat ons aldra in de reden, met U de verzekering te geven, dat ik aan schoolsche studie niet de minste waarde hecht, de theoretische wetenschap feitelijk als overbodig beschouw en hen die, zooals ik, zonder wetenschappelijke studie hoegenaamd, miljoenen verdiend hebben, veel hooger stel dan z.g. gestudeerde menschen.

Toen wij deze typische stelling, welke gedurende de laatste

tien jaren het hoofdthema van elk interview met millionairs uitmaakt, en welke wij steeds minder dan meer au sérieux plachten te nemen, hier wederom uit zoo eerbiedwaardigen mond hoorden, kon dit niet nalaten diepen indruk te maken.

Wij voelden dat ons interview hiermede geheel op losse schroeven kwam te staan; maar tenslotte wilden wij toch niet geheel onverrichter zake terug keeren en wij maakten den kaartenhuiskoning er bescheidenlijk op attent dat waar het noodzakelijk kwaad van universiteiten en hoogeschole voorloopig toch wel niet met één slag op te ruimen zou zijn, ware het alleen omdat er dan bijvoorbeeld geen slecht betaalde ingenieurs meer zouden zijn om van anderen millionairs te maken, wij gaarne zijn oordeel zouden vernemen omtrent de thans vigerende studieregeling aan de T. H.

„Veel te soepel, studie véél te lang“ luidde het kernachtige antwoord.

Eenigszins onthutst maakten wij er Sir Tit op attent, dat het nochtans met de nieuwe studieregeling mogelijk is om met onafgebroken geknoei, gerepeteer, geblok en met opzijetting van alle menschelijkheid, in vijf jaar als ingenieur afgeleverd te worden. Zelfs, voegden wij er aan toe, Prof. van Royen, die voor de behoeften van Uw industrie als belastingbetaalster een open oor heeft, schijnt met dit minimum tevreden.

„Goed mijne Heeren, ik ga in dit opzicht een stap verder en ik geef U de verzekering dat voor de behoeften bijvoorbeeld van mijne industrie ingenieurs na één jaar afgeleverd, veel bruikbaar materiaal zouden vormen dan de tegenwoordige; ja ik zoude als ideaal willen stellen, dat kinderen, zoodra zij de moederborst ontberen kunnen, bij mij in het vak opgeleid zouden worden!“

„?????????.....“

„De praktijk wijst uit“, zoo vervolgde Tit, „dat hoe jonger de menschen zijn hoe makkelijker zij de toonen der zingende vlammen onderscheiden, wijst uit dat eerstejaars een theekop op de punt van een hairspeld gemiddeld veel langer in evenwicht houden dan vijfdejaars om van individuen die zeven, acht en meer jaren gestudeerd hebben en wier vastheid van hand door overmatig gebruik van Bols natuurlijk geheel te loor is gegaan, maar niet te spreken.“

„Een treurig maar treffend voorbeeld van de onbruikbaarheid van zulke types hadden wij nog onlangs hier op de fabriek.“

In onze afdeling papiervisschen voortbewogen door alcohol, hadden wij een Delftsch ingenieur aangesteld, die negen jaar gestudeerd had. Na korten tijd regende het klachten over onze papiervisschen en na ingesteld onderzoek bleek, dat de nieuwe ingenieur den alcohol inplaats van hem voor de fabricatie te gebruiken opdrank!“

„Terwijl wij iets dergelijks jaren geleden ondervonden met ook zoo'n veteraan die het materiaal van de afdeling zeilende speelkaarten gebruikte om met de analistes baccarat te spelen.“

Hoewel wij voelden dat wij zwak stonden, waagden wij de schuchtere opmerking, dat 't hier wellicht meer een quaestie van toevallige verregaande persoonlijke onbetrouwbaarheid had gegolden, dan een algemeene aanwijzing omtrent de onbruikbaarheid van ouderejaars.

„Geenszins“, antwoordde Sir J. Thomas Tit op overtuigden toon, „ik weet, wat ik weet, trouwens U weet, dat wij leven in de eeuw van den psychical test, en ik heb een test uitgevonden, welke onfeilbare resultaten geeft.“

„Hij is een absolute maatstaf voor de intellectuele capaciteiten van den technicus en alle sollicitanten worden er bij mij aan onderworpen.“

Aldus sprekende was de magnaat opgestaan, had uit een muurkast twee portflesschen te voorschijn gehaald. Daar wij door het lange bezoek dorstig geworden waren, zagen wij den „test“ hoopvol en zelfs verlangend tegemoet. Wie schetst onzen schrik en verbazing, toen de flesschen, nadat Sir Tit dezelve ontkurkt had, inplaats van Port elk drie ganzeneieren bleken te bevatten, welke hij ons op zijn luciferschronometer kijkende, verzocht daar in den kortst mogelijken tijd uit te halen. Het fiasco was volkomen, in minder dan geen tijd dropen onze handen, knieën, kuiten, benevens het Smyrnatapijt van een slijmerige gele massa, en opkijkend ontwaardden wij een glimlach van onbeschrijfelijke minachting op Tit's gelaat.

Wij deden tenslotte een laatste poging ons oude, zwakke standpunt te verdedigen en wel door ons te beroepen op sympathie voor onze denkbeelden van den tegenwoordigen Rector-Magnificus der Technische Hoogeschool. Waarop Sir J. Thomas Tit verklaarde, „dat de meening van iemand die zijn eigen kostbaren studententijd verknoeid had met het schilderen van kunstwerken en die thans op zijn drie en zestigste jaar nog steeds geen cent met een naald kon doorboren voor hem niet de minste waarde had.“

Intusschen had een amanuensis een nieuw wecktoestel gebracht, de veertien paraplu's en de vijf jonge katten weer bij elkaar geraapt en wij verlieten den grootindustriël, terwijl deze er mee voortging den menschen het middel te schenken om dit alles met behulp van twee el pijpkaneel in evenwicht te houden.

J. C. L.

VAN DEN KAPSTOEL

CONCERT TEN BATE VAN „ZIEKENHULP.”

Jaarlijks worden de leden van het Delftsch Studenten Muziekgezelschap „Apollo” in de gelegenheid gesteld in het openbaar hun krachten te toonen in kamermuziek en in klein-ensemble. Het milieu, waar deze uitvoeringen plegen gegeven te worden, de Aula der Technische Hoogeschool, is accoustisch uiterst geschikt en schept bovendien een juiste sfeer tot het genieten van muziek in kleinen kring.

Inderdaad in kleinen kring, want van de zijde van het Corps schijnt deze vereeniging zich slechts te mogen verheugen in de belangstelling van haar Bestuur en zijne eereleden, benevens enkele medewerkers. Tevens was dan nog aanwezig Uw recensent, die zich eenzaam verschool te midden der burgerij. Bij de groote uitvoering in Stads Doelen stroomt de zaal vol, want dan is er, als een belooning voor de aanwezigheid, een bal na afloop. Echter nu het zuiver aankomt op muziek, nu bestaat en waagt geen enkel Corpslid binnen te treden.

Het programma getuigde van een lofwaardigen moed met een traditie te breken, aangezien dezen avond besloten werd met de H-moll Suite voor fluit-solo van J. S. Bach.

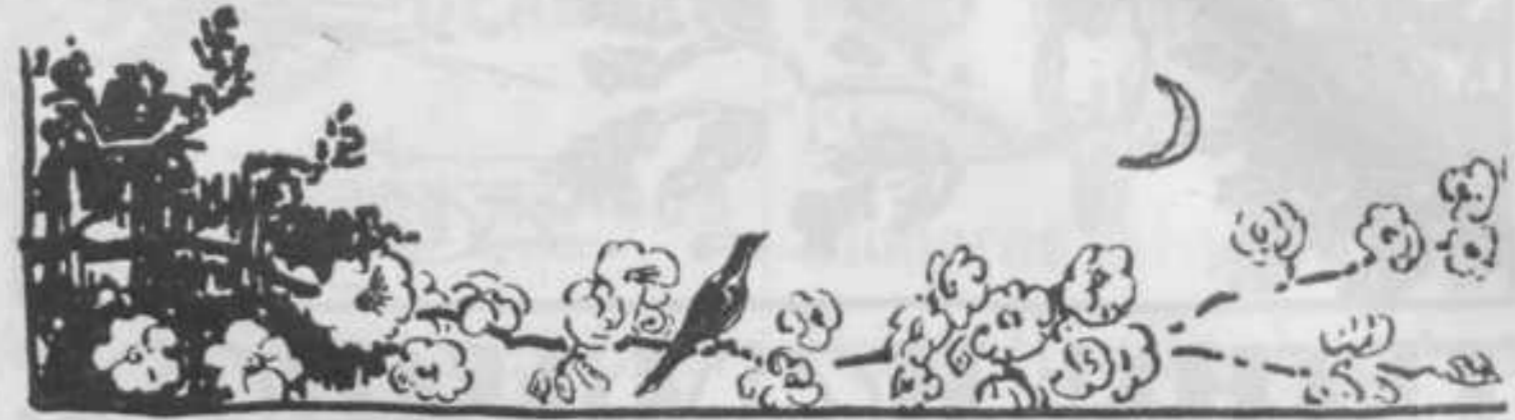
Allereerst dan werd ten gehoor gebracht een kwartet Op. 16 van Beethoven. De heer Spanjaard viel voor de pianopartij in, terwijl de heer Kapteyn genoodzaakt was de eerste viool over te nemen. Dit feit was zeer duidelijk te constateeren, aangezien in den aanvang de spelers tastten en zochten naar het juiste tempo en tevergeefs elkaar poogden aan te voelen, zoodat van een eenheid geen sprake was. De piano, die anders slechts een bescheiden taak heeft te vervullen, trad echter op het juiste moment op den voorgrond, gaf een steun aan het geheel en versnelde het tempo iets. De viool en de alt voelden zich geruggesteund, durfden zich daardoor meer te geven. Echter kon de heer Kapteyn zich moeilijk aanpassen, zijn toon was hard en bovendien speelde hij herhaaldelijk onzuiver. Maar zijn poging is alleszins te prijzen. Het spel van den heer de Haas gaf den indruk van een rustige zekerheid en van een beheersching van zijn partij. De heer Kruyt was minder zeker, maar speelde overigens een verdienstelijke altpartij. Een woord van bijzondere waardeering zij hier den heer Spanjaard gebracht voor zijn uitmuntende wijze van begeleiden.

De solist van dezen avond, de heer J. Odé, speelde daarna de pianosonate Op. 111 van L. van Beethoven. Wij durven slechts met grooten schroom de laatste pianosonate van den „Grooten Droomer” te benaderen. Dit ontzaglijke kunstwerk, aan het eind van een menschenleven gecomponeerd, dit grillige, wanhopige dan weer zoet-liefelijke eerste deel, gevolgd door een breed en machtig largo, met een verheven zangerige melodie, dat als een berusten na een leven vol strijd is te zien, deze compositie eischt een houding van eerbiedig zwijgen. De heer Odé speelde de sonate met groote toewijding en ernst, gaf blijk van een technisch beheerschen der moeilijkheden, nu en dan kregen wij echter het gevoel alsof hij ons een étude voorspeelde. Een beleven en doorvoelen van Beethoven's laatste pianoschepping is voor een jeugdig kunstenaar, welke de heer Odé is, een onmenselijke eisch.

Na de pauze speelde de heer Odé: Les sens et les parfums tourment dans l'air du soir, Minstrels en l'île Joyeuse, alle drie van Debussy. Het eerste stuk is onbeduidend en weinig suggestief, daarentegen is het laatste zeer sterk. Zooals sneeuwvlokken in den wind dartelen en dooréén warrelen, zoo tuimelen en springen de klanken hier rond, botsen tegen elkaar aan, dan weer omhoog, omlaag; een klankenspel van uitbundige vrolijkheid. In Debussy konden wij den heer Odé bewonderen. De opgetogenheid van het publiek was oprecht en zeer zeker verdiend.

Toen ontstond plotseling een opstand op het podium; de piano werd verplaatst, lessenaars werden gebracht, stoelen naderbij geschoven. Alles bewoog zich, alles leefde op na de beklemmende stilte gedurende de piano-solo: het was de voorbereiding voor Bach's H-moll suite voor fluit en strijkorkest. Een kleine bezetting, die naar het ons voorkwam uiterst geschikt is voor een weergave van een suite van Bach, gaf een goede vertolking van deze eerlijke, open muziek, die door zijn prachtig rythme en zijn rijkdom aan melodieën, geheel doordrongen is van elementaire levensdrang, een drang, die als het ware geen klanken genoeg heeft om zich te uiten en die van de andere zijde door Bach's meesterschap behoed wordt uit te spatten in losbandig lallen. Want diepe ernst en beheersching gaat bij Bach altijd gepaard met toemelooze vreugde. De heer Bonebakker speelde zijn fluitpartij, na een weifelende aanvang, knap en tevens muzikaal. De heer Leo Ruygrok, die voor „Apollo” altijd geestdriftig klaar staat, dirigeerde dit kleine groepje toegewijde spelers met een sterk indringend vermogen, waardoor de suite een schoon slot werd van dezen muziek-avond en waardoor wij tevens met nieuwsgierigheid uitzien naar hetgeen

het volgend jaar ten gehoor zal worden gebracht. Het is te hopen, dat het Bestuur dan wederom erin zal slagen een groot deel van het programma te vullen door eigen krachten, aangezien wij hierdoor toch een maatstaf hebben voor de innerlijke bloei van „Apollo”.
J. M. M.

GEDACHTEN EN GEDICHTEN

In de zaal van de Bibliotheek der T. H., ons door vele lezingen bekend, heeft Practische Studie een tentoonstelling georganiseerd van de werken harer leden. De leelijkheid van deze zaal, die de monstrositeit van het geheele gebouw alle eer aandoet, heeft het Bestuur op gelukkige wijze weten te maskeeren door het aanbrengen van schotten, met ruw papier behangen. Hierop komen de diverse teekeningen en aquarellen bijzonder goed tot hun recht.

Bij het binnenkomen treffen direkt de teekeningen van een zekere Tom Mix, door hunne vlotte techniek. Zijn tooneeldécors bevatten wel eenige goede ideeën, doch zijn werk komt mij over 't algemeen ietwat oppervlakkig voor.

In gunstige tegenstelling hiermee bevindt zich, aan den tegenover gestelden wand, het van humor doortrokken werk van Van Erp. Tot in zijn zuiver decoratieve ontwerpen blijkt hij over geniale nvalen te beschikken, die er een cachet van frissche originaliteit aan geven. Waarom echter een prent als „Onze Koloniën”, die minstens vier jaar oud is, zich hier in plaatsing mocht verheugen, is niet recht duidelijk.

Van de reisschetsen, die met kwistige hand tusschen de dorre plannen van stadhuizen, kerken en villa's verdeeld zijn, verdienen die van H. Kammer even vermeld te worden wegens hunne artistieke waarde. In de kerk van Bakker Jr. vindt men wel het protestantsch ideaal der kerk als vergaderlokaal voor de gemeente belichaamd; de toren met zijn ten hemel rijzende massa, wil echter wel iets van wijding aan God suggereeren, hetgeen niet te harmonieeren is met de gedachte, die naar mij voorkomt, aan het overige gedeelte van het bouwwerk ten grondslag ligt.

Naast de practisch uitvoerbare gebouwen van Kruijzinga, het, aan de Hallen van Ieperen en vele andere bouwwerken herinnerende raadhuis van Van Embden, het, met moderne versierselen opgesmukte universiteitsgebouw van Kammer, het fantastische, gecompliceerde zomerverblijf van Boissevain, en vele andere werken, (ik ben uit den aard der zaak zeer onvolledig), doen de landhuisjes van Oswald, van Romondt en Berghoef wel bijzonder eerlijk en frisch aan.

Van Ir. M. C. E. Pataty aanschouwde ik met verbazing een radiokast, een handwerkmandje en een rookstel met surprises.

Na een vermoeiende omdooling door al deze min of meer belangwekkende inzendingen, bereikt de bezoeker ten langen leste de stand van den heer K. P. Donk. En ditmaal is de verzuchting „last not least” zeer zeker op zijn plaats. Want welk een contrast met de voor den leek, hoe smakelijk ook opgedischte, toch ietwat duffe verzameling ontwerpen, maquettes, plannen en bouwkundig geziene landschappen, vormen de levensblijde aquarellen van dezen jongen kunstenaar! Welk een verschillende stemmingen weet hij door zijn fijne gevoel voor kleurenharmonieën in zijn aquarellen vast te leggen.

Elk van deze schilderstukjes heeft zijn eigen sfeer; de statige beukenlaan met zijn zondagsaandoende wandelaars, het besneeuwde woud met de schuchtere, kleumende weeskindertjes, het mastbosch met zijn prikkelende dennennaaldengeur, de golvende vlakke met de uitgelaten dartelende paarden, ieder tafereeltje heeft zijn eigen kleurengamma, zijn eigen „toonard”. Ik aarzel niet dit werk het beste te noemen dat op deze tentoonstelling, die zich in zeer vele en uitstekende bijdragen mocht verheugen, te zien was. Den president van Practische Studie, die toevallig de dag had, betuig ik mijn dank voor zijn welwillende voorlichting, en meen hem geluk te kunnen wenschen met deze zeer geslaagde getuigenis van den innerlijken bloei zijner vereeniging.

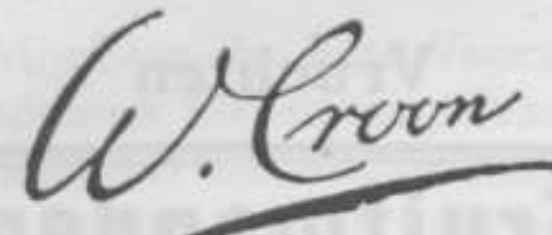
F. I. L. S.

STEUNT
UW ADVERTEERDERS

SLAPPE HOEDEN
 VANAF FL. 9.75

STETSON
LINCOLN BENNETT

ELEGANTE MODELLEN

TELEFOON 184
 PEPPERSTRAAT 7

Orange 2 ct Bleu 2½ ct

CIGARETTES LAURENS

Rouge 3 ct Vert 3½ ct

H. O. SLOK Azn.
 Choorstraat 23 - Tel. 1116
 Oosteinde 25

De Geldersche winkel
 levert u zeer fijne kwaliteiten !!!!

Fijne vleeschwaren, Roomboter Melange - Kaas - Eieren en Comestibles voor zeer billijke prijzen.

Omzet groot, minimum winstmarge, bovendien alles steeds versch!

BELEEFD AANBEVELEND

LATELIER ODDJK

VOOR FOTO'S

VLAMING/TR. 50
 TEL. 1060

RALEIGH
 VANAF f 575

MARTENS & ZOON
 OUDE DELFT 176 - TELEFOON 958

RUKKERIJ W. D. MEINEMA
 HIPPOLYTUSBUURT 6

CONVOCATIES VOOR
 STUDENTENVEREENIGINGEN IN
 EENIGE UREN GEREED

TELEFOON 160

Heineken's
 het meest getapte **BIER**

Hoofdagent,
J. T. POST.

OPGERICHT 1864

CONFISEUR PATISSIER
CUISINIER GLACIER
J. J. VANGILS
 FA. GUSSENHOVEN
 Binnenw.sl. 30 Delfg. weg. 5
 Telef. no. 18 Telef. no. 295

Zoute Krakelingen
 (spec.) Stengels, palmiers, bollen enz.
 Tartin Chestre en andere kaaskoekjes
 Hollandsche Wafels

J. C. KUYPERS
 KAPPER v/h D.S.C.
 CORN. TROMPSTR. 19

Salon voor Scheren en Electrisch haarsnijden. Verkoop van Parfumeries van **HOUBIGANT, PIVER, enz. enz.**

W. B. WOUTERS Jzn.

ANTIQUARIAAT

VOORSTRAAT 77 T

Hofleverancier

Stoombleekerij en Chemische Wasscherij
„Ozon”, Voorburg
 Telegram-Adres: Ozon-Voorburg
 Telefoon Int. 19-20

Wasscherij van alle soorten Goederen.

SPECIALE AFDEELING
Fijngoed - Strijkerij

Volledig tarief op aanvraag verkrijgbaar.

Sigarenmagazijn 't Prinsenhof
 Oude Delft 105
 TELEFOON No. 585

GERENOMMEERDE SIGAREN EN SIGARETTEN - MERKEN -

Indische Sigaretten
 H. D. Mac Gillavry

Het Adres
 voor import sigaren
Henry Clay - Bock

Ongetwijfeld koopt U het beste bij

W. G. v. D. HAM
 Oosteinde 165 - Tel. 885
 Fred. Hendrikstraat 9 - Oude Delft 111, Tel. 157

Wij leveren U het beste van het beste tegen concurrerende prijzen.

Groote omzet - Garandeerd steeds versche waar.
 Speciaal adres voor Anton Hunink's Geldersche Rookworst à 75 ct. p. pond.

De fijnste Melange met 15 % natuurboter slechts 65 ct. per pond.

Depot Hero Conserven - Verkade's Artikelen.
 Wijnen van Kempinsky & Co. - Vleesch- en vischconserven.
 Bestellingen worden aan huis bezorgd.

BANKETBAKKERIJ
CHOCOLATERIE

A. Q. v. d. ZIJDE

VOORSTRAAT 104
 DELFT

TELEFOON No. 1046

Spekslagerij
Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN

OPGERICHT 1863

1e KLAS ZAAK HIER
TER STEDE.

Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

Boekhandel J. D. HEINECKEN v/h J. C. BOK

LEVERT
STUDIEBOEKEN
OP ELK GEBIED

VLUGGE EN ACCURATE BEDIENING

UITVERKOOP VAN
Dictaatcahiers

HIPPOLYTUSBUURT 4 — TELEF. 634

J. STOLK
v. h. Firma L. H. van Dop
Hippolytusbuurt 10
Telefoon 159 - Delft

Aardappelen,
Groenten, Binnen-
en Buitenlandsche
Vruchten

Fruitmanden

UW ADRES voor
SIGAREN EN
SIGARETTEN
is ALLEEN

**Sigarenmagazijn
ARENA**
Binnenwatersloot 32

Wij noteeren voor onze sigaretten de laagste prijzen. Doozen van 50 en 100 stuks steeds voorradig.

Import Sigaretten en Sigaren uit 1e klas fabrieken
Uitgebreide
Postzegelhandel.

**CONSERVATORIUM
VOOR MUZIEK**

ROTTERDAMSCH WEG No. 1 — TELEFOON No. 11
DIRECTEUR: JAN KEYZER

Hervat of begin heden Uw lessen
in Piano, Viol, Cello, Orgel,
Solozang en declamatie.

Inlichtingen aan het Secretariaat van
9.30-5.30 en Vrijdagavond van 7.30-8.30

**Passagebureau
J. de Kuysen & Zonen**
Oude Delft 229-231
Opgericht in 1822

Agenten van de
Rotterdamsche Lloyd
en de Maatschappij
„Nederland”.

Bespreekt Uwe
Indische Passage bij ons.

SPOORBILJETTEN NAAR
:-: ALLE LANDEN. :-:

N. VENEMA
HEEREN- EN DAMES-
KLEEDERMAKER
BONTWERKER
HOOGEWAL 16
TELEFOON 13126
DEN HAAG

**SPECIAAL
ENGELSCH
STOFFEN**

**Stalhouderij
KÖHLER**
Telefoon 14076

Levering van 1ste kl. equipages
voor alle gelegenheden

de Ruyterstraat 50-51 - 's-Gravenhage

Uw keus
Uw smaak
Uw belang
Uw voordeel

VINDT U BIJ
'T PRINSENHOF
SCHOOLSTRAAT 12
TELEFOON 1305

Wij garandeeren U naast
prima kwaliteiten, steeds
versche artikelen tegen
concurrerende prijzen.

C. P. Tonino
Markt 43

Prachtige sorteering
Tafelzilver
GROOTE KEUZE
RINGEN

Specialiteit in
MASSIEF GLADDE TROUW-
EN VERLOVINGSRINGEN

VRAAGT EENS AAN
hoe U door eenvoudig
huren eigenaar kunt
worden van een 1e klas
Piano, Orgel
Gramfoon of
Radio-toestel

Het is het klaverblad van vier
en brengt geluk in Uw huis.

Bezoekt eens zonder
verplichting onze
Toonzalen PEPERSTR. 2-8-10

Voor Piano's, Vleugels en Orgels **VOORSTRAAT 38-40**
N.V. HEES & Co. - DELFT

S. OLIEMANS
BUTENWATERSLOOT 23
DELFT

TELEFOON N° 144
HANDEL
IN
BRANDSTOFFEN

VAKVEREENIGINGEN

REDE VAN DEN VOORZITTER VAN HET CIVIEL- EN BOUWKUNDIG STUDENTEN GEZELSCAP PRACTISCHE STUDIE, DEN HEER B. A. VAN NES, BIJ DE OPENING VAN HET VIIe LUSTRUM IN HET GEBOUW VOOR WEG- EN WATERBOUWKUNDE, 15 FEBRUARI 1929, TE 14 UUR.

Mijnheer de Eere-Voorzitter van het Civiel- en Bouwkundig Studenten Gezelschap Practische Studie.

Mijnheer de Rector-Magnificus en mijnheer de Secretaris van den Senaat der Technische Hoogeschool.

Mijne heeren Eere-leden van Practische Studie.

Mijne heeren Hoogleraren.

Mijnheer de Bibliothecaris van de Technische Hoogeschool.

Mijnheer de Secretaris van de Ver. van Delftsche Ingenieurs.

Mijne Heeren leden van den Senaat van het D. S. C.

Mijne heeren vertegenwoordigers der Centrale Commissie en der zusterverenigingen.

Dames en Heeren Oud-bestuursleden, oud-leden en leden van Practische Studie en voorts gij allen, die door Uw tegenwoordigheid belangstelling in ons gezelschap toont, U allen heet ik hartelijk welkom.

Dames en heeren:

Het is mijns inziens een goed gebruik, dat door alle studentenverenigingen wordt in eere gehouden, om na elke vijfjarige periode van haar bestaan de dag van oprichting te gedenken en hiervan blijk te geven door eenig feestvertoon naar buiten, ook al liggen haar dagelijkse werkzaamheden niet op publiek terrein.

Het is een goed gebruik, omdat een lustrumviering dwingt tot concentratie van krachten, dwingt tot bezinning, tot opnieuw bewust worden van doel en werkwijze der vereniging, waar de sleur der jaren dreigt met verslapping. En al is dit gevaar voor een bloeiend gezelschap als Practische Studie wellicht denkbeeldig, toch verheugt het mij zeer, dat U door Uw talrijke aanwezigheid dezen dag maakt tot een hoogtepunt van ons verenigingsleven.

Als ik de werkzaamheden van Practische Studie naga gedurende de afgelopen vijf jaren, dan zou ik te veel van Uw aandacht vragen, als ik een opsomming hield van de lezingen en excursies, zoowel in binnen- als buitenland, die door het Gezelschap werden georganiseerd. Ik wil slechts wijzen op de groote bereidwilligheid, die het steeds mocht ondervinden zoowel van de zijde der sprekers, die Practische Studie mocht ontvangen, als van de directies der werken en bedrijven, die werden bezocht. Een verheugend verschijnsel is ook, dat het bezoek der lezingen en deelname aan de excursies in de laatste vijf jaren eer toe- dan af is genomen, ondanks het feit, dat het aantal leden van Practische Studie gelijkelijk daalde met de som van het aantal ingeschrevenen voor Civiel- en Bouwkundig ingenieur.

Het spreekt vanzelf, dat een zoo uitgebreid en belangwekkend programma van werkzaamheden slechts tot stand kon komen, dank zij de warme belangstelling van de Hoogleraren der Civiele en Bouwkundige Afdeling voor ons gezelschap. Het zij mij vergund op dezen dag namens Practische Studie uiting te geven aan een gevoel van oprechte dankbaarheid voor alles, wat door H.H.G. in het belang van ons gezelschap is gedaan.

Een groote verandering van de verhoudingen tusschen de Civiele- en Bouwkundige leden van Practische Studie vond plaats in 1927 door een reorganisatie binnen het kader van het Gezelschap. De belangen, die Civielen en Bouwkundigen in 1894 verbonden bij de oprichting, zijn in den loop der jaren zoodanig gaan verschillen, dat voor de vrije ontwikkeling van beide richtingen een splitsing noodzakelijk werd geacht in een civiel- en bouwkundig gedeelte, elk met een eigen bestuur, eigen financiën en eigen programma van werkzaamheden. De gemeenschappelijke belangen werden nog te groot geacht om een algeheele splitsing wenschelijk te maken, waarom besloten werd onder denzelfden naam vereenigd te blijven en de verzorging der gecombineerde lezingen en excursies aan een gezamenlijke bestuursvergadering over te laten. Met voldoening kan worden geconstateerd, dat deze nieuwe regeling de vroegere bezwaren heeft ondervangen en een toestand heeft geschapen, waarbij goede samenwerking mogelijk is. Moge dit lustrum hiervan getuigen!

Het behoeft geen verwondering te wekken, dat het ten slotte tot een splitsing in eigen huis moest komen, als men bedenkt hoe groot de ontwikkeling is geweest der Bouwkundige Afdeling in den loop der jaren, hoe deze gegroeid is van een soort aanhangwagen van het civiele vak tot een uitgebreide faculteit, waarbinnen de studenten nog de keus hebben tusschen een meer utilitaire- of aesthetische vorming. En ik vraag me af, of deze groei niet een aanwijzing is voor een wijziging in het leerplan der civiele Afdeling in een misschien niet veraf liggende toekomst. Als men bedenkt,

hoe veelomvattend dit leerplan reeds was en hoe buitengewoon veel omvattend het geworden is in den loop der jaren, daar de groeiende techniek aan den ingenieur steeds grooter eischen stelt en nog zwaarder eischen in de toekomst stellen zal, dan kan het niet anders of er moet een oogenblik komen, dat specialisatie in het civiele vak noodzaak wordt. Ik stel hierbij voorop, dat een officieele studietijd van vijf jaren wordt aangehouden en dat men prijs blijft stellen op een goede verhouding van breedte en diepte der studie. Die specialisatie zal door sommigen zeer worden betreurd, vooral door hen, die het zich „van alle markten thuis bevinden” beschouwen als de kracht en de glorie van den civiel-ingenieur. Ik geloof echter, dat in dezen tijd van intensieve technische ontwikkeling, het ondoenlijk is, zelfs te trachten dit ideaal na te streven. Een andere opvatting is, dat de specialisatie van den ingenieur begint, zoodra hij zijn werkkring in de praktijk aanvangt. Zij, die deze opvatting zijn toegedaan, huldigen dus het spreekwoord: „met het ambt komt het verstand”. Zonder aan de waarde van deze zegswijze afbreuk te willen doen, zou hiertegen aan te voeren zijn, dat deze vorm van specialisatie evengoed mogelijk is na een meer gespecialiseerde opleiding en zelfs beter mogelijk is, daar het verschijnsel zich algemeen voordoet, dat de geconcentreerde studie van een bepaald onderdeel de capaciteiten kweekt om een nieuw gebied met grooter gemak te betreden.

Al ben ik overtuigd, dat de groei van de civiele techniek dwingen zal tot een wijziging van het civiele leerplan, dan wil dit niet zeggen, dat ik mij ook maar eenigszins bevoegd acht een oordeel uit te spreken over de wijze, waarop dit zal geschieden. Slechts vraag ik mij af, gezien de groote ontwikkeling van de Bouwkundige Afdeling, waarin een speciale studierichting de utiliteitsbouw op den voorgrond brengt, gezien verder het groote arbeidsveld van den civiel-ingenieur en zijn veel-omvattende studie, of hierin geen aanwijzing is tot een leerplanwijziging in dien geest, dat de utiliteitsbouw niet meer zal zijn een kernvak van den a.s. civiel-technischen ingenieur. Het moge Spartaansch klinken een zoo belangrijk onderwerp te gaan rangschikken onder de groep keuzevakken, toch zou dit een oplossing zijn, die het mogelijk zal maken het leerplan van het derde en vierde studiejaar te herzien. Daar algemeen erkend wordt, dat deze studiejaar, i. h. b. het vierde jaar, overbelast zijn met colleges en oefenmiddagen, zou dit een groot voordeel beteekenen.

Het spreekt vanzelf, dat een dergelijke reorganisatie pas voor overweging vatbaar wordt, als de omstandigheden er toe gaan dwingen. Een losser maken van den band tusschen civielen en bouwkundigen acht ik een nadeel voor eerstgenoemden, niet zoozeer, omdat de civiel-ingenieur zonder dit contact niet in staat zou zijn een aesthetische vorm te vinden voor zijn werken, maar uit een oogpunt van algemeene ontwikkeling. Welke civiel wordt niet ten sterkste geboeid door de geweldige krachtswerking van een stuw of een groote ijzeren- of betonnen overspanning, terwijl toch de schoonheid van een dergelijke constructie voortvloeit uit haar juistheid en doelmatigheid! Zoo zal een civiel-ingenieur met grondige kennis van en liefde voor zijn vak een aesthetische vorm voor zijn schepping vinden, zoo goed als de bouwkundig ingenieur hiertoe in staat is, die zich rekenschap geeft van de factoren, die zijn ontwerp bepalen.

Het zou echter zeer te betreuren zijn uit een oogpunt van algemeene ontwikkeling, dat de consequente doorvoering van genoemde reorganisatie ook de geschieden's der architectuur tot een keuzevak zal dienen te maken, terwijl het toch als zeer gewenscht moet worden beschouwd, dat dit voor onze algemeene vorming zoo belangrijke college, nauw verwant met de cultuurgeschiedenis der menschheid, voor alle civielen behouden blijft.

Juist in de specialisatie, een op den duur onontkoombaar gevolg van de groei der techniek, schuilt een gevaar, n.l. door eenzijdigheid de breede kijk op mensch en toestanden te verliezen, die toch voor een ingenieur een eerste vereischte is. Een specialist wiens horizon wordt gevormd door de enge begrenzingen van zijn eigen vakje, zoodat hij dit niet meer zien kan in verband met het geheel, zal door zijn bekrompenheid oorzaak zijn van vele mislukkingen, omdat onze maatschappij nu eenmaal niet bestaat uit onafhankelijke belangen en belangetjes, maar heel onze economische samenleving onderworpen is aan wederzijdsche invloeden.

Zoowel aan den ingenieur van heden als die van de toekomst zal de eisch gesteld worden, naast grondige kennis van zijn vak, een open oog te hebben voor de groote lijn en daarom is een algemeene ontwikkeling — dit kan nooit vaak genoeg worden herhaald — voor hem van het grootste gewicht.

De groote vrijheid, waarin de Hollandsche student zich mag verheugen, die hier een traditie is, die we als een kostbaar goed in eere moeten houden, biedt in den meest ruimen zin de mogelijkheden tot een ontwikkeling in dien geest.

Daarom valt het zoo te betreuren, dat in dit jaar het eerste lustrum plaats grijpt van een studieregeling, die door de dwang van de daarbij ingestelde jaar-examens een beperking inhoudt van de mogelijkheden tot vrije ontwikkeling van het studentenleven.

Deze examenregeling drukt als een looden last op de studentenverenigingen, met wier groei en bloei het menschworden van den student het meest is gebaat.

Het is reeds zoo vaak gezegd en men zou een boekwerk kunnen vullen met de bezwaren, die van studentenzijde bij verschillende gelegenheden in het openbaar zijn aangevoerd tegen de tegenwoordige regeling. Ik zal ze hier niet herhalen, maar ik wil slechts constateeren, dat de huidige studentengeneratie zich niet behagelijk voelt in de rol van „proefkonijn”, die prof. Van Royen haar heeft toebedeeld volgens een interview in het Officieel Corpsorgaan „De Spiegel”. Ik wil eindigen met de hoop uit te spreken, dat de opvattingen van onzen Rector-Magnificus, zooals Z.H.G. die, eveneens in een interview in „De Spiegel”, heeft geformuleerd, dóór zullen werken, waardoor het mogelijk zal zijn, dat het volgende lustrum van Practische Studie gevierd zal kunnen worden onder op dit gebied gewijzigde omstandigheden.

Thans, Dames en Heeren, verzoek ik Uw aandacht voor de rede van onzen Eere-voorzitter en geef ik het woord aan prof. Nelemans.

REDE VAN PROF. IR. J. NELEMANS.

Nu het civiel- en bouwkundig studentengezelschap „Practische Studie” zijn 7e lustrum viert en uit Uwe tegenwoordigheid daarbij onweerlegbaar blijkt Uwe belangstelling in zijn bestaan, werk en streven, is het mij als eere-voorzitter een voorrecht na de openingsrede van den President, enkele oogenblikken Uwe aandacht te mogen vragen.

Wanneer in het leven eener vereeniging een lustrum beschouwd mag worden als een mijlpaal op den afgelegden weg, dan past het, waar het streven der vereeniging niet op het bereiken van één scherp omlind einddoel gericht is, zeker om daarbij een oogenblik stil te staan, en daarvan gebruik te maken om den blik te laten gaan over den afgelegden weg en anderzijds te trachten te ontdekken of in de nabije toekomst nieuwe vragen of onderwerpen de aandacht zullen trekken, al blijft, wat de toekomst brengt, dikwijls in den schoot der goden verborgen.

Nu heeft Uw voorzitter reeds een volledig overzicht gegeven van de geschiedenis van „Practische Studie” sinds het vorige lustrum; vergun mij nog wat verder terug te gaan en wel tot de oprichting van het Gezelschap, nu 35 jaar geleden.

Kunnen we ons tegenwoordig bezwaarlijk een kring of groep van individuen met gelijke of ongeveer gelijke belangen meer denken, die zich niet tot een organisatie vereenigen — we zien b.v. de leerlingen eener H.B.S. eenerzijds even goed vereenigd als hoogleraren aan Rijks Universiteiten en Hoogeschoolen anderzijds —, hoe geheel anders was dat vóór en omstreeks de oprichting van „Practische Studie”. Ook onder de studenten aan de Polytechnische School was een 50-tal jaren geleden de drang tot aaneensluiting en samenwerking nog geenszins algemeen.

Van de tegenwoordige vakvereenigingen bestaat het gezelschap Leeghwater sinds 1867, doch er verliep daarna nagenoeg een kwart eeuw vóór de oprichting van het Technologisch Gezelschap volgde in 1890, de Mijnbouwkundige Vereeniging in 1892, en ten slotte in 1894 Practische Studie, omvattende de studenten voor civiel- en bouwkundig ingenieur. Wanneer ik zeg „ten slotte” zal U dat weinig verwonderen, omdat althans enkele jaren te voren de civiel-ingenieurs onder de studenten in aantal ver overwegend waren.

Aan gegevens voor het jaar 1881, die mij ten dienste stonden, ontleen ik toch dat op een aantal van ongeveer 230 voor ingenieursstudie ingeschrevenen er 76 uitsluitend voor c. i. waren ingeschreven, maar daarnaast nog 81 voor c. b. i., 14 voor c. b. w. i. en nog enkele voor de combinatie c. w. i. en c. s. i., van welke er een 80—tal toch de studie voor c. i. hebben gekozen of vervolgd, zoodat van de 230 voor ingenieursstudie ingeschrevenen er ongeveer 155 of $\frac{2}{3}$ feitelijk voor civiel-ingenieur studeerden. Behoudens enkele uitzonderingen had die inschrijving voor meer dan één studierichting geen betekenis. Zij was het gevolg daarvan, dat de eischen voor het eerste examen, het examen B, voor a.s. civiel- en bouwkundige ingenieurs volkomen dezelfde waren, en voor de werktuigkundigen eigenlijk nog iets minder omvatten, n.l. geen enkel onderdeel der vakstudie, alleen wat meer toegepaste natuurkunde.

Het aantal inderdaad voor w. i. studeerenden, de talrijkste groep na de c. i., bedroeg daarentegen hoogstens 30.

Voor b. i. alleen was er zelfs geen enkele ingeschreven; toch studeerden er wel enkelen in die richting, doch hadden zich, na in het bezit te zijn gekomen van het diploma van c. i., slechts voor enkele studievakken doen inschrijven om de studie voor b. i. te vervolgen.

Voor m. i. en t. waren er in 1881 elk 7 ingeschrevenen.

Zonderen we de bouwkundige afd. met haar destijds zeer klein aantal studenten uit, dan blijkt toch dat de drang of zucht tot vereeniging begonnen is bij de veel minder of weinig talrijke afdelingen der w. i., t. en m. i., terwijl de in die jaren zooveel talrijker civiele afdeling daaraan geen behoefte scheen te gevoelen. Thans zou men veeleer het omgekeerde mogen verwachten, en meenen dat de verreweg talrijkste atdeeling wel het voorbeeld tot aaneensluiting en samenwerking zou geven. Wellicht was die talrijkheid juist de oorzaak dat de c. i. elkaar vooral op teekenzaal

en ook op de colleges veel minder ontmoetten dan de zooveel minder talrijke groepen w. i., t. en m. i.

Dat bij de oprichting van Practische Studie de c. i. en b. i. samen bleven, is zeer begrijpelijk. Immers omstreeks 1900 bedroeg het aantal voor b. i. ingeschrevenen nog slechts omstreeks 10, terwijl het aantal t. en m. i. toen reeds tot 50 à 60 was gestegen. Nu het aantal studenten b. i. sinds eenige jaren belangrijk is toegenomen en thans zelfs juist de helft bedraagt van het aantal c. i. is het alleszins verklaarbaar, dat zij naar een meer zelfstandige positie zijn gaan streven, en die dan ook in de vakvereeniging voor beide studierichtingen hebben bereikt.

Door de oprichting van William Froude in 1903 en van de Electrotechnische Vereeniging in 1906 hebben thans alle studierichtingen haar vakvereeniging, en niet alleen is er thans wel niemand meer, ook niet van de zijde der docenten, die het bestaan dier v. v. niet toejuicht, men kan zich zelfs den toestand zonder die v. v. nog bezwaarlijk denken.

Al is in verloop van tijd wel eens verschil van inzicht gebleken, waarbij ik vooral denk aan de in 1923 ingevoerde nieuwe examenregeling, zoo zijn door dat verschil in zienswijze de goede verhouding en de aangename samenwerking tusschen Practische Studie en de docenten, en ik ben overtuigd ook tusschen de andere vakvereenigingen en de betrokken docenten, in het minst niet verstoord, doch zijn die verhouding en samenwerking gelukkig van den aangenaamsten aard gebleven, en waar ik zelf in de gelegenheid was meer dan de helft van den tijd die sinds de oprichting van Practische Studie verlopen is, die aangename samenwerking te ervaren, stel ik er prijs op dit bij deze gelegenheid nadrukkelijk te constateeren. Bij die studieregeling zelf zal ik na de uitvoerige beschouwingen van den afgetreden Rector-Magnificus bij de overdracht van het rectoraat op 17 September l.l. over de aanvankelijke resultaten in vergelijking met de vroegere niet stilstaan, doch veroorloof mij slechts de opmerking, dat er voorloopig wel geen regeling mogelijk is, aan welke geen bezwaren zouden verbonden zijn, en dat naar mijne meening de met de nieuwe regeling bereikte voordeelen de daaraan naar de meening van vele studenten verbonden nadeelen of bezwaren stellig overtreffen.

Van weinig minder belang dan de examenregeling acht ik ook de studieregeling, die in de beide afdelingen een wijziging heeft ondergaan, in dien zin dat de stof in beide afdelingen is gedifferentieerd, een 10-tal jaren geleden in de afdeling der bouwkunde door invoering van de studierichtingen a en b, de aesthetische en de utiliteitsrichting, later — nu een vijftal jaren geleden — ook voor de civiel-ingenieurs in de zgn. Hollandsche en Indische richting. Voor de civiel-ingenieurs kon daarmee eenige zeer gewenschte beperking van colleges en tekenoefeningen in de laatste studie-jaren bereikt worden. In verloop van tijd was toch aan de opleiding voor Indië terecht meer waarde gehecht en daaraan uitbreiding gegeven; de daardoor veroorzaakte verzwaring kon door die splitsing of differentiatie eenigermate worden opgeheven.

Ik zeg eenige gewenschte beperking, want ik twijfel niet of zoowel van de zijde der studenten als van de zijde der docenten wordt het bezwaar ingezien van de sterke bezetting met colleges van het 3e en 4e studiejaar der c. i.

Tot die sterkere bezetting in verloop van tijd heeft bijgedragen zoowel het opkomen van nieuwe vakken, zooals electrotechniek en gewapend beton, als de groote vlucht van de techniek in het algemeen, zoodat aan verschillende onderdeelen, die vroeger slechts terloops of stiefmoederlijk konden worden behandeld, thans ruimere en stellig gewenschte aandacht kan worden gewijd. De belangrijke toename van het aantal docenten, dat in 50 jaar of nog korter tijd verdrievoudigde, illustreert dit maar al te duidelijk, al valt daarin de instelling van een nieuwe studierichting, die der electrotechniek; overigens zijn alle afdelingen of studierichtingen, zij het niet in gelijke mate, in die uitbreiding sterk betrokken.

Laat ons hopen, dat in de volgende halve eeuw of het volgende derde eener eeuw niet opnieuw een naar verhouding even sterke uitbreiding noodig zal zijn, al zal met de voortgaande ontwikkeling der techniek of het ontstaan van nieuwe eischen niet steeds alle uitbreiding achterwege kunnen blijven.

Ten aanzien van het bezwaar van de ook nu nog sterke bezetting met colleges van de middelste studie-jaren der c. i., rijst als vanzelf de vraag of met de wenschelijke beperking niet verder kan worden gegaan, b.v. door specialiseering van de studie met name voor het ingenieurs-examen, zooals in verschillende andere afdelingen reeds geruimen tijd bestaat. Aanlokkelijk lijkt dit wel, doch ook hier dient men op de gevolgen te letten. In de eerste plaats zou gebroken moeten worden met de minimale eischen, die bij het propaedeutisch- en candidaats-examen tot nogtoe gesteld werden ten aanzien van de natte en droge waterbouwkunde, en beperkt bleven tot het inleveren van teekeningen.

Zou bij die examens, met name bij het candidaats, ook in die vakken evenals in de hoofdvakken bij andere afdelingen examen moeten worden afgelegd, dan zou dit een weinig aantrekkelijke verzwaring van het candidaats-examen beteekenen, een verzwaring die naar mijne meening volstrekt ontoelaatbaar is en wellicht tengevolge zou moeten hebben het overboord werpen van sommige wat ik nu maar zal noemen bijvakken, zooals werktuigbouw en electrotechniek. En dit zou ik althans zeer betreuren, want het gevolg daarvan zou m. i. zijn, dat aan die vakken of de onderdeelen

van die vakken, welke thans voor de c. i. verplicht zijn, dan in den regel wel niets meer zou worden gedaan.

En nu trof mij ook een uitlating van den eere-voorzitter en één der oprichters van William Froude bij gelegenheid van de laatste lustrumviering van dat gezelschap, die het betreunde dat voor de scheepsbouwkundigen het kleine college in waterbouwkunde bij de nieuwe examenregeling was vervallen. Zoo zou het m. i. ook geenszins zijn toe te juichen, wanneer de werktuigbouwkunde en/of de electrotechniek voor de a. s. civiel-ingenieurs overboord zou moeten worden gezet.

Men ziet, dat ook deze kwestie verschillende kanten heeft, en hoewel niet of nog niet actueel, heb ik toch gemeend dit punt bij deze gelegenheid wel even te mogen aanroeren.

Het bezwaar van de ophooping van de geheele waterbouwkunde, natte en droge, met gewapend beton en rioleering en watervoorziening als examenstof tot aan het ingenieurs-examen, schijnt niet overwegend te zijn, te oordeelen althans naar de uitlatingen van vele ingenieurs die pas het diploma hadden verworven.

Bij de vraag of mogelijk in andere richting een aannemelijke oplossing van het bezwaar der sterke bezetting van het 3e en 4e studiejaar voor de c. i. kan worden gevonden, wil ik thans niet stilstaan, ook omdat ik op Uw tijd niet verder beslag mag leggen.

Nog slechts een opmerking.

Hoewel het veld van werkzaamheid van Practische Studie zich niet verder kan uitstrekken dan Delft, kan het wel niet anders of de perspectieven, die zich daarna openen, moeten de volle belangstelling van de studeerende generatie trekken. Zijn in verloop van tijd in die perspectieven meermalen ups en downs voorgekomen, de malaise van de laatste jaren heeft andere soortgelijke periodes zeker sterk overtroffen, ook omdat het aantal plaatsing zoekende ingenieurs zoo heel veel grooter was dan vroeger. Ook de civiel-ingenieurs waren daarbij in sterke mate betrokken, en hoewel de opgewektheid bij de studenten, zich ook uitende in het leven der vakvereniging, daaronder niet zichtbaar leed, zoo zal ieder zich wel met mij verheugen dat de vooruitzichten geleidelijk weer heel wat beter zijn geworden, en de viering van dit lustrum onder in dat opzicht heel wat gunstiger omstandigheden valt.

Ik eindig met den wensch, dat dat perspectief zich nog verder moge verbeteren en voor langen tijd bestendig moge blijven, en dat het gezelschap Practische Studie onder de leiding van zijn steeds toegewijd en actief Bestuur met opgewektheid en vertrouwen zijn volgend lustrum tegemoet ga.

REDE UITGESPROKEN DOOR DEN HEER D. J. CRAMER, VOORZITTER DER BOUWKUNDIGE AFDEELING VAN „PRACTISCHE STUDIE” BIJ DE OPENING DER LUSTRUMENTOONSTELLING OP VRIJDAG 15 FEBRUARI 1929.

Dames en Heeren,

Zooals U allen waarschijnlijk wel weet is het de gewoonte bij „Practische Studie” iedere twee jaar een tentoonstelling te organiseren van werk harer leden, teneinde belangstellenden een blik te doen slaan op de resultaten onzer studie.

Het feit, dat in het cursusjaar 1928—1929 het 7de Lustrum van „Practische Studie” zou worden gevierd heeft het Bestuur doen besluiten de opening dezer tentoonstelling te doen plaats hebben op den dag der Lustrumviering zelve, teneinde het feestelijk karakter hiervan nog te verhoogen.

Onder het ingezonden werk is, evenals vorige jaren, het grootste gedeelte van de hand der bouwkundige studenten, hetgeen jammer, doch volkomen begrijpelijk is, aangezien bij een waterbouwkundig project de grootste waarde hoofdzakelijk ligt in een economisch en constructief juiste oplossing, terwijl het aesthetisch element een minder belangrijke plaats inneemt en deze ontwerpen dus voor den niet-waterbouwkundige ten eenen male die aantrekkelijkheid missen, die juist bij bouwkundig tekenwerk zoozeer op den voorgrond treedt, hoewel ook hier slechts een juiste beoordeeling kan volgen na beschouwing zoowel van de constructieve als van de aesthetische zijde.

De opleiding van den bouwkundig-student steunt in hoofdzaak op de ontwikkeling van drie der vele gebieden waarin onze geest werkzaam kan zijn: wetenschap, techniek en kunst. Eerst, wanneer onze kennis en aanleg in deze drie richtingen voldoende ontwikkeld zijn, zal het diploma voor bouwkundig-ingenieur of architect kunnen worden verkregen.

Helaas is het onmogelijk in een tentoonstelling U een volledig beeld te geven van de voltrekking onzer geheele ontwikkeling, en aangezien de resultaten der wetenschappelijke en technische voorbereiding zich niet zoozeer leenen voor een tentoonstelling, zoo hebben wij ons hoofdzakelijk moeten beperken tot het bijebrengen en tentoonstellen van de bereikte resultaten van enkele onderdeelen onzer opleiding en hiervan noem ik dan in de eerste plaats de schetsen van bestaande monumenten in binnen- en buitenland en de verschillende ontwerpen van gebouwen en interieurs.

We hebben gemeend de belangrijkste plaats te moeten inruimen voor de ontwerpen, deze toch zijn het directe doel onzer ontwikkeling, terwijl de reisschets uitsluitend dienst doet als middel om bestaande monumenten beter te kunnen begrijpen en leering

te trekken van hetgeen knappe bouwmeesters uit vorige eeuwen hebben tot stand gebracht.

Maar behalve aan teekeningen van gevels en plattegronden, details en interieurs van gebouwen, gemaakt onder leiding onzer hoogleeraren, is ook een belangrijke plaats ingeruimd voor werk buiten de Technische Hoogeschool vervaardigd. Immers, hoewel de colleges en oefeningen erop gericht zijn van ons goede ontwerpers te maken zoo is er toch voor een harmonieuze opleiding tot architect en scheppend kunstenaar oneindig veel meer noodig, hetwelk gezocht moet worden in zelfontwikkeling. Bij velen zal deze zich ontplooiën op filosofisch of religieus gebied, gedrongen als zij worden dieper in te gaan op het wezen van kunst en schepping, bij anderen zal het zijn een zich begeven op het gebied der moderne aesthetische nijverheid, waarin de hedendaagsche architect een zoo belangrijke rol speelt. Immers, steeds zal er een wisselwerking bestaan tusschen architect en kunstnijveraar, de eerste is gedwongen zich met zijn ontwerp steeds in veel hooger mate rekenschap te geven van economie en doelmatigheid, terwijl de laatste in verhouding tot deze beide eischen een veel grootere gelegenheid heeft tot vrije vormgeving. De kunstnijveraar zal van den architect gebondenheid in vormgeving leeren, terwijl omgekeerd de architect bij de beoefening der kunstnijverheid zijn scheppende ideeën verrijken en verfijnen zal. Slechts aan een genie als Michel Angelo is het gegeven zoowel bouwmeester als decorateur en beeldhouwer te zijn, als regel echter zullen verscheidene kunstenaars tezamen moeten werken om te trachten het bouwwerk op te voeren tot het hoogste ideaal van technische en artistieke volkomenheid. Steeds zal dan de architect de leiding in handen moeten houden en daarom is het dan ook noodzakelijk, dat hij zich heeft bewogen op het gebied van den schilder, beeldhouwer en meubelkunstenaar, teneinde moeilijkheden en mogelijkheden hiervan zelf te hebben ondervonden om bij zijn ontwerp hiermede steeds rekening te kunnen houden.

Dit verklaart, waarom U op de tentoonstelling naast de ontwerpen tevens een plaats zult zien ingeruimd voor schilderstukjes, etsen, houtsneden, reclameplaten, meubels, lampen en weefwerk, maar de bezoeker zal deze niet anders mogen beoordeelen dan als kleine, doch onmisbare accentjes in onze opleiding.

Behalve dit zult U echter ook enkele foto's en teekeningen zien van kleine en grootere werken, ontworpen en uitgevoerd onder leiding van enkele onzer mede-studenten, die reeds het geleerde in de practijk hebben kunnen toepassen, voor het meerendeel echter zal het tentoongestelde een vergelijking met bestaand werk van bekwaame ingenieurs of architecten niet kunnen weerstaan; onze bedoeling is echter slechts een kijk te geven op de ontwikkeling van den hedendaagschen bouwkundig-student, die over korten of langeren tijd zich een plaats in de bouwwereld zal hebben te veroveren naast zijn oudere collega's.

Wanneer U zoo dadelijk de tentoonstelling zult gaan bezichtigen, dan hoop ik, dat Uw gedachten ook zullen uitgaan naar de tentoonstellingscommissie, die deze keer wel een zeer zware taak heeft te vervullen gehad, te meer daar deze tentoonstelling wat aankleding betreft, in verband met het Lustrum, een meer bijzonder cachet moest dragen dan gewoonlijk. Wanneer ik hier tegen U, Mej. van Rijswijk, Mej. van den Broek d'Obrenan, de Heeren Pataky, Mohr, Koopman en Wesselman van Helmond en alle anderen, die mede hebben geholpen deze tentoonstelling te maken tot een aesthetisch geheel, waardig aan onze opleiding, onzen hartelijken dank uitspreek voor al de moeite, die U zich gedurende de laatste weken hebt getroost, dan voel ik dit slechts als een schamele belooning voor al het werk, dat U hebt verricht, maar wanneer alle leden van „Practische Studie” zullen begrijpen, dat U zich deze moeite ook voor hèn hebt gegeven, dan zullen zij ook mede instemmen, wanneer ik U allen mijn hartelijken dank betuig.

Maar eveneens past ons een woord van dank tot U, Mijnheer Korevaar, die evenals vorige jaren ook thans ons weer Uw volle medewerking hebt verleend, niet alleen wat betreft het ter beschikking stellen van een zaal maar ook het tegemoet komen in de vele kleine en groote beslommeringen, die een tentoonstelling in Uw gebouw natuurlijkerwijze met zich brengt.

Ten slotte zij het mij vergund een en ander te zeggen naar aanleiding van de prijsvraag voor een reclame-biljet voor deze tentoonstelling.

Uit de vele ingekomen ontwerpen heeft de Jury besloten een affiche te laten vervaardigen naar het ontwerp, ingezonden onder motto „Dit” van den Heer H. Kammer, aan wien ik hierbij den beschikbaar gestelden prijs uitreik.

Buiten de schuld van den inzender, bereikte, nadat reeds was overgegaan tot reproductie van het ontwerp van den Heer Kammer, de Jury nog een ontwerp, ingezonden onder motto „Zwart-Goud”. Aangezien dit ontwerp zeer bijzondere kwaliteiten bezat besloot de jury deze inzending een bijzonder gunstige plaats op de tentoonstelling zelve te verlenen en ook aan dezen inzender, den Heer Vegter, een prijs toe te kennen.

Dames en Heeren, wanneer U de tentoonstelling zult hebben bezichtigd, dan hoop ik, dat U zult heengaan met de hernieuwde overtuiging, dat de opleiding van den architect uitsluitend behoort te geschieden aan de Technische Hoogeschool, doch tevens met den indruk, dat het tentoongestelde werk blijk geeft van een door ons met vrucht genoten opleiding.

J. P. DE KONING
HIPPOLYTUSBUURT 24
Leverancier van het
Delftsch Studenten Corps
in Hoeden en
Heerenartikelen
LAGA COSTUUMS

1ste Rotterdamse
Maatschappij van verzekering tegen ongevallen

**Ongevallen-,
Automobiel- en
Motorrijwiel-
Verzekering.**

GEVESTIGD TE ROTTERDAM
Boompjes 8c - Tel. 1220-1239-1240

Champagne
Louis
Roederer
Reims
Représenté par:
A. V.
Hoogwerff Chabot & Visser's
Wijnhandel
Een Haag Rotterdam Antwerpen

C. M. Meeuwis
KAPPER
Hippolytusbuurt 37
DELFT
Parfumerieën en
Toilet - Artikelen
van de Huizen
HOUBIGANT
ROSINE COTY
SPECIALE
HEERENSALON

J. J. G. CNOOPS
OUDE DELFT 218 - TEL. 595

Heerenkleeding naar maat
Prima Engelsche stoffen — Middel prijzen

HEEREN MODES
HOEDEN — OVERHEMDEN — DASSEN
HANDSCHOENEN — SOKKEN, ENZ.

Sigaren- en
Sigarettenmagazijn
H. Hekman
- Oude Delft 97 -
Naast het Hoofdgebouw
Grootste keuze
ROOKARTIKELEN.
Import - Sigaretten
Turksche-Egyptische-Amerikaansche,
Algiersche - Indische enz.
Diverse soorten Pijp-
en Sigarettentabak
Sigaren van de beste fabrieken
Pijpen Pijpen
Concurrerende prijzen

Wildcentrale
„t Centrum“
Verwersdijk 20 - Delft
L. LUGTIGHEID
Het voor U aangewezen
adres voor levering van alle
wild, gevogelte, versche
eieren en conserven.
Alle leveringen onder volle garantie
Alle benodigdheden
voor de Lunch

HOTEL CENTRAL
CAFE-RESTAURANT
WIJNHAVEN 6-7
HUIS VAN DEN EERSTEN RANG

Eerste Delftsche Muziekschool
Dir. G. H. BROUWER
OUDE DELFT 120 — DELFT
LESGELD f5,—
2 LESSEN PER WEEK
Gelegenheid tot dagelijksche studie aan de SCHOOL zonder kosten.
Violen en cello worden gratis in bruikleen afgestaan.

G. DE BRUIJN
KAPPER D.S.C.
Dames- en
Heerenkapper
OUDE DELFT 74
TELEFOON 641

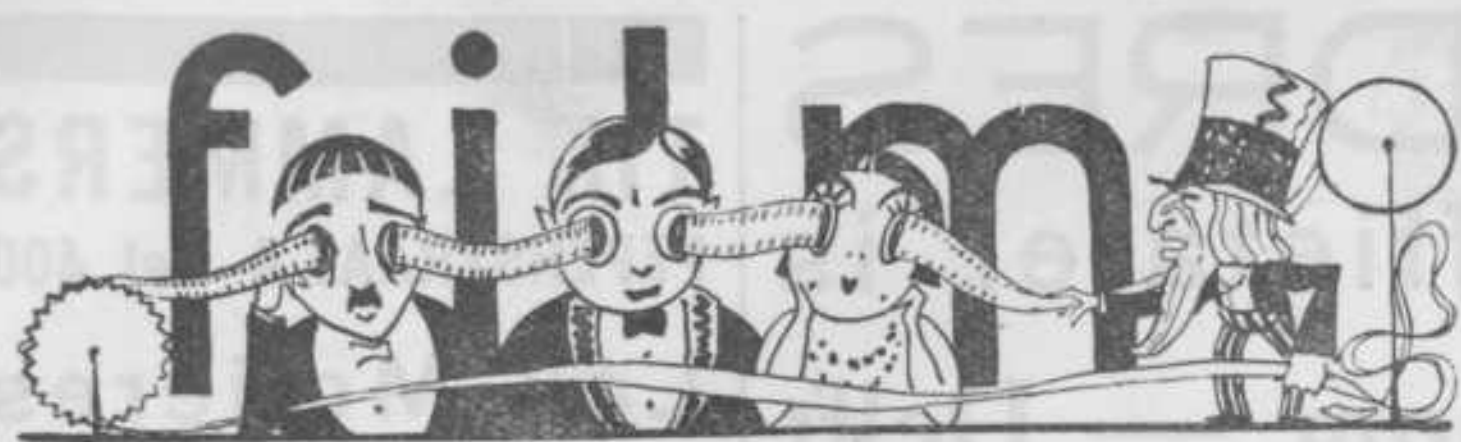
Heeren Modes
J. J. PETIT
Hippolytusbuurt 31
DELFT
TELEFOON 591

**Heeren Hoeden
Regenjassen
Sportkleeding
Ondergoederen**

ELECTRO- EN RADIO- TECHNISCH-BUREAU
E. A. F. SCHRÖDER — DELFT
OUDE DELFT 28 — TELEFOON 685
AFD. ELECTRICITEIT:
Ruime keuze in STAANDE LAMPEN, GLOEILAMPEN, KE-
TELS, SIGARENAANSTEKERS, STRAALKACHELS enz.
AFD. RADIO:
Steeds voorradig: alle onderdeelen en toestellen van beken-
de merken. Laden van accus. Vraagt gratis demonstratie.

P. FUYKSCROT
OUDE DELFT 122
„Van Schijndel“
SCHOENEN VOOR
DAMES
HEEREN EN
KINDEREN
UITSLUITEND 1^e KWALITEIT

N.V. KOOLHOVEN'S
GOEDERENHANDEL
OUDE DELFT 101-103
3e Huis vanaf de T.H.
♦♦♦
HEERENMODE
ARTIKELEN
ROKOVERHEMDEN
WITTE WOLLEN TRUIEN
WOLLEN VESTEN
PULLOVERS
NAPPA HANDSCHOENEN
Peau de Suede Handschoenen
Met bont gevoerde Handschoenen
LAGA COSTUUMS
Delftsche Sportcostuums
Rugby—Hockey—Concordia
D.H.C. Shirts, enz. enz. enz.
!!!ZIE DE ETALAGES!!!

LIGA-AVOND.

Franken-Ivens: Branding; Chaplin: The Kid.

Maandag mochten wij het derde voortbrengsel van de Nederlandsche filmkunst aanschouwen: na Aafjes' „Handelsbladfilm”, na Ivens „De Brug”, de eerste vaderlandsche niet-documentaire film, om dit gevaarlijke woord eens te gebruiken.

De eerste, Nederlandsche, „heusche” film — Esther de Boer-van Rijk en Jan van Dommelen en hoe ze verder heeten mogen, ten spijt —; bestaat niet de mogelijkheid, dat deze Maandag-avond nog eens historisch zal worden?

Als later wellicht de film die plaats zal innemen, waarop zij krachtens haar essentiën recht heeft, als eens de oogen van het bioscooppubliek geopend zullen worden voor alle onwaarheid dat het dagelijks te zien krijgt, als eens de kunstfilm algemeen erkend zal zijn als volwaardig tusschen de andere schoone kunsten, zal dan niet deze simpele en o zoo onvolmaakte Branding een dierbaar document zyn uit de vaderlandsche film-historie?

Ja, als . . . maar dan hadden ook de wegblijvers van Maandag het grootst mogelijke ongelijk; twee en een halve bank onbezet, terwijl nog wel een bekend oud-Delftenaar medewerkte aan de totstandkoming dezer film, is werkelijk te veel.

Want „Branding” is een beminnyk filmpje, dat het aanzien tenvolle waard is. Het scenario is op zich-zelf onbeduidend: In een visschersdorp wonen twee gelieven; hij komt door werkeloosheid in geldgebrek en moet zijn horloge, schoenen naar den pandjesbaas brengen. Deze pandjesbaas wordt zodoende, ook doordat hij het meisje geschenken geeft en haar meeneemt naar de kermis, der dritte im Bunde. Totdat de visschersjongen de machtige zee boven het suf-burgerlijke land verkiest, zijn verlovings verbreekt en vertrekt.

Drakerig is zulk een scenario althans niet, zoodat het niet te moeilijk valt er een eenheid van te maken, zwaarder lijkt het evenwel, aan den greep der litteratuur te ontkomen. Belangrijker dan het scenario an-sich is de visie van den cinéast, of zoo men wil van den regisseur. Hier is als hoofdthema het zee-landmotief gekozen, en volgens terecht, want in een werkelijke film moet ook de stof „acteren”, wat hierdoor al sterk naar voren komt. Doch verder zijn eigenlijk alle visie's op zulk een gevalletje goed, mits ze niet burgerlijk, niet vervelend, mits ze vitaal zijn. Eén visie zou mij het meest aantrekken, doch dat is uiteraard subjectief: ik zou de verhoudingen zooveel mogelijk verscherpt zien, aan de eene kant het duffe dorpje, waar de sufheid tot stikkens toe benauwend wordt in het pandjeshuis, aan de andere kant de zee, die één en al frischheid en wildheid en leven is. En de visschersjongen, die door het meisje wordt vastgehouden, had ik me ook vitaler gedacht, minder sloom en of naarder of minder naar, maar niet zóó.

Hij mag best zijn vitaliteit tijdelijk verliezen door het mufte gebeuren in het dorpje, maar als de zee hem het leven teruggeeft, moet hij ook rennen, om aan die geschiedenis in het dorp een einde te maken, en niet terugslenteren. Hij had den voor het mes wegkruipenden pandjesbaas moeten spuwen en die meid moeten slaan, uit pure baloorige vreugde, net als de branding woest-blij met schuim rondspat; uit baldadige levensvreugd.

Is Ivens (of Frankens) visie bepaald vervelend?

Dat wellicht niet, maar wel erg slapjes; nog nooit heeft een kunstenaar indruk gemaakt, door het burgerlijke op de wijze van het burgerlijke weer te geven. En dit is hier soms zoo.

De algemeene aesthetische eischen die we mogen stellen — schoonheid, orde, eenheid — vinden we in Branding in betrekkelijke mate; de waardeering was fragmentarisch, zij het dat de film nooit verveelde. Doch het uitwendige rythme werd dan ook slechts door een slap inwendig rythme gedragen, zoodat de zeer goede zee-opnamen, hoezeer op zichzelf waardeerbaar — in de eenheid van het werk slechts gedeeltelijk pasten.

Moeilijk was het zeker, om van het vrij akelige verhaaltje een boeiende film te maken, maar deze visie van de scheppers, consequent doorgevoerd, zou de film tot een eenheid gemaakt hebben, die al evenmin apprecieabel geweest zou zijn. Hebben de scheppers dit beseft? Blijkens de zee-opnamen wel, blijkens de kermis, die wel in de compositie doch bewees hetgeen ik hierboven poneerde, niet. Hier — bij de zeer middelmatig kermis-scène — bleek duidelijk, dat het per slot maar goed was, dat de stof een fellere rol speelde dan de acteurs. Liever geen eenheid dan een vervelende.

Duidelijk trad naar voren, dat deze film gemaakt is volgens de principes der Russen, volgens Pudowkin's hoofdprincipe vooral: dat de montage het belangrijkste is. Maar Pudowkin voert dit principe consequenter door, n.l. ook met zijn acteurs. Deze „plakt” hij in als hun mimiek door een gansch andere oorzaak wordt teweeggebracht uit in de film-zelve. Indien dit althans noodig is, doordat ze in uitbeeldingsgave tekort schieten.

En dit laatste was hier vaak het geval, de spelers kwamen het acteren niet te boven, slechts de scène in de duinen was tenvolle waardeerbaar, zelfs zeer goed te noemen.

De pandjesbaas was bepaald slecht, de jongen door gezicht en loop voor mij soms irritant, het meisje wel aardig, maar geen boerin. Goed was weer de scène in het kroegje.

De bezwaren, die de noodgedwongen goedkoop opzet met zich medebrachten, tellen hier niet mee, al zouden ze in een bioscoop deze film ten eenenmale de das om doen. Het soms blijkbaar trillende toestel, eenige witte plekken, wij verontschuldigen het gaarne en vergeten het snel. De op dit punt volmaakte wekelijksche schund heeft ons nog niet eens kieskeurig gemaakt. Dan nog honderd maal liever Branding! Alleen: als Ménilmontant maar niet zoo goedkoop geweest was, dat was toch wel veel beter.

Maar toch, als geheel een aardig werkstukje, een veelbelovend praeludium, waarmee we Ivens en Franken kunnen gelukwenschen.

Na de pauze draaide Chaplin's „The Kid”, dat we in geen zeven jaren zagen. Alle Chaplin-films zijn feitelijk paradoxaal, omdat ze zoozeer zijn te waardeeren en toch eigenlijk geen film zijn, maar beminnelijker paradoxen zijn dan ook niet denkbaar. In „The Kid” is hij het veelzijdigst, zij het dat hij over het geheel wel betere films gemaakt heeft. Maar wie hem gansch en al en zoo goed mogelijk uit één film wil leeren kennen, moet „The Kid” gezien hebben.

Inderdaad een volkomen gerechtvaardigde reprise, en, als geheel, een goed Liga-programma.

A. F. d. B.

REPETITOREN

ELECTROTECHNIEK voor E, C, W & S bij Ir. W. de Boer, Juliana-laan 8, Delft.

NATUURKUNDE EN THERMODYNAMICA bij Dr. W. Mander-sloot, Gevers Deynootweg 135, Scheveningen.

TOEGEPASTE MECHANICA voor E. W. S. en M. bij Ir. J. J. Koch, ass. T. H. Hugo de Grootstraat 79, Tel. 330, Delft.

THEORETISCHE MECHANICA, KINEMATICA EN TOEGEPASTE MECHANICA bij Ir. R. J. Legger, ass. T.H. Toegep. Mech., Rotterdamse weg 9, Delft.

LANDMETEN, WATERPASSEN, KL. VIERKANTEN bij Ir. E. W. A. Staring, Primulastraat 34, Den Haag.

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL. VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maarten Trompstraat 25.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVEN-DE MEETKUNDE bij A. Th. Sedee, Leeraar R. K. Gymnasium, Waalsdorperweg 37, den Haag.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVEN-DE MEETKUNDE bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Alexanderlaan 5 te Rijswijk (Z.-H.).

INSTITUUT VOOR OOGONDERZOEK

ONDER LEIDING VAN DEN HEER H. BERTEL, ARTS

SPREEKUR VAN DEN ARTS
ALLE WERKDAGEN 's-MIDDAGS
van 2 tot 5 UUR
CONSULT F 1.00

NIEUWSTRAAT 2 - DELFT
H. BERTEL, ARTS - L. M. VAN TETTERODE, OPTICUS

J. Naaktgeboren

AANNEMER VAN
TIMMER-, METSEL-
EN BETONWERKEN

NIEUWE PLANTAGE 122a
Telef. 530 - Postrek. 48742

HET ADRES
voor Uw koffietafel is

Fa. G. J. Bruigom — Delft

Binnenwatersloot 38

Telefoon 99

C. W. van der Snel Koornmarkt 68

Delft, Telefoon 65, Postrekening 44178

VLEESCHHOUWERIJ

Eerste kwaliteit Rund-, Kalfs-, Varkens- en Lamsvleesch

TH. LAMMERS

PEPERSTRAAT 4 - Tel. 400

Lak Molières
LAK PUMPS

vanaf f 15.—

Uitsluitend 1ste kwaliteit

Een goed adres

VOOR

Huisschilder

en

Glazenmaker

is

D.v.Noortwijk
Markt 66a - Delft

DELFTSCHE GLAZENWASSCHERIJ EN PUIBEWASSCHING

J. G. DE JONG, Koornmarkt 30, DELFT

TELEFOON 1091.

Speciaal adres voor het dagelijks schoonmaken van Kerken,
Gestichten en Particuliere Gebouwen, binnen en buiten.

Prijzen zeer billijk - Werkvrouwen steeds voorhanden.

Heeren Studenten!

Mogen wij ons beleefd aanbevelen voor de
levering van uitsluitend eerste kwali-
teit MELK, FLESSCHENMELK, ROOM, NATUUR-
BOTER, KAAS, EIEREN en FIJNE VLEESCHWAREN
tegen scherp concurrerende prijzen.

Hoogachtend, NOL VAN SCHIE,
Kromstraatsteeg 3 :-: Telefoon 1008

Nederlandsch Fabrikaat met een Wereldvermaardheid

Fa S. WOLTERBEEK'S

Fijne vleeschwaren-,

Comestibles-,

Delicatessenhandel

De Oudste (opgericht 1868)

De fijnste kwaliteiten!

De grootste sorteringen!

WIJNHAVEN 19 - TELEFOON 199

A. J. KRAPELS

Parfumeriën en

Toiletartikelen

SALONS
VOOR DAMES
EN HEEREN

VLAMINGSTRAAT 34
TELEFOON 1362

DANSINSTITUUT
GAILLARD-JORISSEN

LAAN VAN MEERDERVOORT 50^B

TELEFOON 34787

Mevr. R. GAILLARD—JORISSEN
W. JORISSEN

MODERNE DANSEN

VOLGENS NIEUWSTEN STIJL

Cursus-, besloten club- en privé lessen

Afzonderlijke cursussen voor beginnenden

en gevorderden - Speciale Kinderkursussen

INSCHRIJVING DAGELIJKS

VAN 2—5 EN 7—9 UUR

AAN HET DANSINSTITUUT ZIJN
HOLLANDSCHE EN BUITENLANDSCHE
ASSISTENTEN VERBONDEN

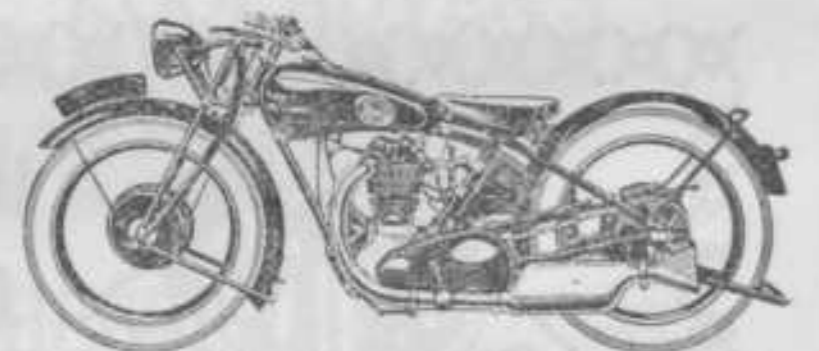
J. Baretta
Delft

Voorstraat 105 - Tel. 151

Postrekening No. 109854

Koopman
en Commissionair in
GROENTEN
EN FRUIT
voor binnen- en buitenland

Leverancier
Societeit „Phoenix”

Heden voorradig de nieuwe
modellen 1929

Rudge-Whitworth
MOTOREN

Catalogus gratis op aanvraag

Alleen vertegenwoordiging te Delft:

G. VAN DONK
Oude Delft 10

Rep. inrichting en stalling voor motoren
— rijwielen en automobielen —